

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА**

Каразінський банківський інститут

Кафедра: **Банківського бізнесу та фінансових технологій**
Спеціальність: **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
Освітня програма: **Фінансові технології та банківський менеджмент**

Група: АФ-21М денна форма навчання

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:
**«ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В КОМПАНІЇ ЯК СКЛАДОВА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**
здобувача вищої освіти **Лагієва Рустама Бахрузовича**

Кваліфікаційна магістерська робота
допущена до захисту рішенням кафедри
банківського бізнесу та фінансових
технологій
Протокол № 4 від «25» листопада 2024 р.

Завідувач кафедри
д.е.н., професор

_____ **Г.М. Азаренкова**

Науковий керівник

к.е.н., доцент

_____ **О.Г. Головка**

Харків – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет **Каразінський банківський інститут**
Кафедра **Банківського бізнесу та фінансових технологій**
Рівень вищої освіти **Другий (магістерський) рівень**
Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**
Освітня програма **Фінансові технології та банківський менеджмент**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
банківського бізнесу та фінансових технологій,
доктор економічних наук, професор
_____ **Г.М. Азаренкова**

“25” вересня 2024 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

_____ **Лагієва Рустама Бахрузовича**

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

1. Тема роботи «ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В КОМПАНІЇ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».

керівник роботи _____ к.е.н, доц. **Головко О.Г.**

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по університету від «25» вересня 2024 року № 4601-5/3045

2. Строк подання студентом роботи «18» листопада 2024 року

3. Перелік питань, які потрібно розробити:

У розділі 1: дослідити сутність категорії фінансового планування та його завдання; вивчити нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах; розглянути етапи та методи фінансового планування на підприємстві.

У розділі 2: розглянути техніко-економічну характеристику підприємства ПрАТ «ЧУМАК»; провести аналіз фінансового стану товариства; оцінити сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві.

У розділі 3: обґрунтувати шляхи вдосконалення процесів фінансового планування; обґрунтувати напрями оптимізації управлінських рішень на основі фінансового планування; оцінити ефективність запропонованих заходів.

4. План роботи

№ за/п	Назви етапів роботи
1.	Вибір теми КМР
2.	Затвердження плану і завдання КМР
3.	Виконання КМР
4.	Подача на кафедру КМР для перевірки на наявність запозичень з інших документів
5.	Проходження процедури допуску до захисту КМР
6.	Захист КМР

5. Дата видачі завдання 25.09.2024 року _____

Здобувач

_____ Р. Б. Лагієв
підпис ініціали, прізвище

Керівник роботи

_____ О.Г. Головка
підпис ініціали, прізвище

РЕФЕРАТ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ
«ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ В КОМПАНІЇ ЯК СКЛАДОВА
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
Лагієва Рустама Бахрузовича

Кваліфікаційна магістерська робота містить 92 сторінки, 13 рисунків, 14 таблиць, список літератури з 78 найменувань, 3 додатки.

Об'єктом дослідження є процес вдосконалення фінансового планування на підприємстві як складової забезпечення його ефективної діяльності.

Предметом дослідження є теоретичні, науково-методичні, практичні засади фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК».

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є дослідження фінансового планування на підприємстві як складова забезпечення його ефективної діяльності.

Зазначена мета передбачає вирішення наступних **завдань**:

- дослідити сутність категорії фінансового планування та його завдання;
- вивчити нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах;
- розглянути етапи та методи фінансового планування на підприємстві
- розглянути техніко-економічну характеристику підприємства ПрАТ «ЧУМАК»;
- провести аналіз фінансового стану товариства;
- оцінити сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві;
- обґрунтувати шляхи вдосконалення процесів фінансового планування;
- обґрунтувати напрями оптимізації управлінських рішень на основі фінансового планування
- оцінити ефективність запропонованих заходів.

За результатами дослідження сформульовані теоретичні та практичні положення, які доведені до конкретних методів щодо вдосконалення фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК», а саме: запропоновано впровадити автоматизовану систему BAS ERP. Автоматизація фінансового планування дасть змогу значно підвищити ефективність управління фінансами. Це забезпечить швидке та точне складання фінансових планів, покращить прогнозування доходів та витрат, та спростить процеси бюджетування та контролю витрат.

Одержані результати можуть бути використані при розробці методичних основ фінансового планування на підприємстві як складової його ефективної діяльності.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ, ЕФЕКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА, ПРАТ «ЧУМАК», ЕТАПИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ, МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ.

ABSTRACT
FOR THE QUALIFICATION MASTER'S THESIS
"FINANCIAL PLANNING AT THE ENTERPRISE AS A COMPONENT ENSURE
OF ITS EFFICIENT ACTIVITY"
Rustam Bakhruzovich Lagiev

Qualifying Master's work contains 92 pages, 13 figures, 14 tables, a list of references of 78 titles, 3 appendices.

The object of research is the process of improving financial planning at the enterprise as a component of ensuring its effective activity.

The subject of the research is the theoretical, scientific-methodical, practical principles of financial planning in PJSC "CHUMAK".

The purpose of the master's qualification work is to study financial planning at the enterprise as a component of ensuring its effective operation.

The objectives of the qualifying master's thesis are:

- investigate the essence of the category of financial planning and its tasks;
- to study the regulatory and legal regulation of financial planning at domestic enterprises;
- consider the stages and methods of financial planning at the enterprise
- consider the technical and economic characteristics of the enterprise "CHUMAK" PJSC;
- analyze the company's financial condition;
- assess the current state of the financial planning system at the enterprise;
- justify ways to improve financial planning processes;
- justify the directions of optimization of management decisions based on financial planning
- evaluate the effectiveness of the proposed measures.

According to the research results study, theoretical and practical provisions were formulated, which were brought to concrete methods for improving financial planning in PJSC "CHUMAK", namely: it was proposed to implement an automated BAS ERP system. Automation of financial planning will significantly improve the efficiency of financial management. This will ensure fast and accurate preparation of financial plans, improve forecasting of income and expenses, and simplify budgeting and cost control processes.

The results obtained can be used in the development of methodological foundations of financial planning at the enterprise as a component of its effective activity.

KEYWORDS: FINANCIAL PLANNING, EFFICIENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE, PRAT "CHUMAK", STAGES OF FINANCIAL PLANNING, METHODS OF FINANCIAL PLANNING.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	10
1.1. Сутність категорії «фінансове планування» та його завдання.....	10
1.2. Нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах.....	16
1.3. Етапи та методи фінансового планування на підприємстві.....	21
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРАТ «ЧУМАК».....	28
2.1. Техніко-економічна характеристика підприємства.....	28
2.2. Аналіз фінансового стану товариства.....	35
2.3. Сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві.....	45
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	50
3.1. Впровадження автоматизованої системи фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК» для забезпечення його ефективної діяльності.....	50
3.2. Оптимізація управлінських рішень на основі фінансового планування.....	57
3.3. Оцінювання економічної ефективності запропонованих заходів.....	60
ВИСНОВКИ.....	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	71
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Фінансове планування в компанії є вкрай актуальним у сучасних умовах динамічного розвитку економіки та високої конкуренції на ринку. Воно відіграє ключову роль у забезпеченні стабільної та ефективної діяльності підприємства, дозволяючи досягати стратегічних цілей і знижувати фінансові ризики. У сучасному бізнес-середовищі, де економічні умови можуть швидко змінюватися, фінансове планування стає необхідним інструментом для адаптації та успішного функціонування підприємств.

Завдяки ретельному прогнозуванню та аналізу фінансових коефіцієнтів, підприємства можуть ефективно розподіляти ресурси, управляти грошовими потоками та інвестувати в перспективні проекти. Це, в свою чергу, сприяє підвищенню конкурентоспроможності та довгостроковій стабільності підприємства. Отже, фінансове планування є не лише засобом досягнення короткострокових фінансових цілей, але й важливим елементом стратегічного управління. Що забезпечує стійкий розвиток та успішну діяльність підприємства в умовах сучасного ринку.

Питання фінансового планування на підприємстві у своїх роботах досліджували О. Біла [5], І. Благун [30], О. Бровкова [6; 7], В. Бугай [58], О. Вовчак [30], В. Гриньова [19], І. Гріщенко [17; 18], Д. Дема [20], Б. Дергалюк [21], Н. Деркач [21], Л. Докієнко [22], О. Дорошенко [24], О. Жук [27], А. Загородній [29], В. Загорський [30], В. Марцин [41], А. Нечипоренко [44], Г. Партин [29], Т. П'ятак [55], Г. Семенов [58], Н. Сіренко [61], Р. Слав'юк [62], В. Сорокатий [24], Р. Теличко [66], О. Філімоненко [69], Р. Чемчикаленко [72], І. Чуй [30], В. Шелудько [74], О. Головка [77], Г. Азаренкова [76] та інші.

Метою кваліфікаційної магістерської роботи є дослідження фінансового планування на підприємстві як складова забезпечення його ефективної діяльності.

Зазначена мета передбачає вирішення наступних завдань:

– дослідити сутність категорії фінансового планування та його завдання;

- вивчити нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах;
- розглянути етапи та методи фінансового планування на підприємстві;
- розглянути техніко-економічну характеристику підприємства ПрАТ «ЧУМАК»;
- провести аналіз фінансового стану товариства;
- оцінити сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві;
- обґрунтувати шляхи вдосконалення процесів фінансового планування;
- обґрунтувати напрями оптимізації управлінських рішень на основі фінансового планування;
- оцінити ефективність запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи є процес вдосконалення фінансового планування на підприємстві як складової забезпечення його ефективної діяльності.

Предметом дослідження кваліфікаційної магістерської роботи є теоретичні, науково-методичні, практичні засади фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК».

У процесі підготовки кваліфікаційної магістерської роботи було використано метод пошуку та збору інформації, який використовувався для визначення теоретичних основ фінансового планування на підприємстві. Табличний метод для структурування зібраних у ході роботи даних у таблиці. Графічний метод для візуалізації отриманих даних. А також метод узагальнення, що допоміг сформулювати висновки на основі зібраних результатів.

Наведені у роботі підходи, висновки та пропозиції направлені на удосконалення фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК».

Наукова новизна дослідження полягає у визначенні шляхів покращення фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК», зокрема, пропонується впровадження автоматизованої системи BAS ERP. Автоматизація фінансового планування дасть змогу значно підвищити ефективність фінансового

управління, забезпечивши швидке та точне складання фінансових планів, поліпшення прогнозування доходів і витрат, а також спрощення процесів бюджетування та контролю витрат.

Інформаційна база дослідження базується на теоретичних і методичних працях з фінансового планування на підприємстві, представлених у наукових джерелах, зокрема монографіях вітчизняних та закордонних авторів, матеріалах вітчизняних конференцій з даної теми тощо. Окрім того, під час написання магістерської кваліфікаційної роботи було використано фінансову та статистичну звітність ПрАТ «ЧУМАК».

За тематикою роботи було оприлюднено: тези доповіді на тему «Financial planning at the enterprise as a component ensure of its efficient activities» на XIII Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції».

За результатами проведеного дослідження підготовлено наукову статтю «Financial planning as a tool for increasing the efficiency of enterprises» для публікації в Збірнику наукових праць «Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність категорії «фінансове планування» та його завдання

У контексті переважаючої парадигми сучасного бізнесу, кожне суб'єкт господарювання перетворюється на складну динамічну систему, що функціонує в умовах постійних змін в бізнес-середовищі. Кожен його аспект, кожен крок та кожне рішення, прийняте в управлінні, направлені на досягнення визначених стратегічних мето-орієнтованих цілей.

Успішність підприємства в даному контексті визначається не лише його інноваційним потенціалом, але й ефективним та продуманим стратегічним плануванням, яке враховує динаміку ринкових умов, конкурентні тенденції та можливості, а також внутрішні ресурси та потенціал підприємства. У даному контексті, ефективне управління вимагає від керівництва господарюючого суб'єкта глибокого розуміння не лише внутрішніх процесів та ресурсів, але й зовнішніх факторів, що впливають на його функціонування. Це означає використання аналітичних інструментів, стратегічного аналізу та прогнозування для розробки оптимальних стратегій розвитку, які забезпечать стійку конкурентну перевагу та стабільну позицію на ринку.

Для розуміння сутності поняття «фінансове планування» розглянемо підходи вітчизняних та закордонних науковців до його тлумачення (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Наукові погляди щодо визначення категорії «фінансове планування»

№ за/п	Автор(и)	Сутність категорії
1	2	3
1	О. Біла [5]	Планування процесу формування, розподілу, перерозподілу та використання фінансових ресурсів на визначений період, а також розробка фінансових планів

1	2	3
2	В. Гриньова [19]	Процес визначення обсягів фінансових ресурсів, які потрібно залучити з різних джерел, з урахуванням цільового використання та маркетингових аспектів діяльності підприємства на плановий період
3	Б. Дергалюк, Н. Деркач [21]	Процес аналізу інвестиційної та дивідендної політики підприємства, оцінка їх результатів і потенційного впливу на економічне середовище, а також визначення оптимального рівня ризику при ухваленні управлінських рішень
4	О. Дорошенко, В. Сорокатиї [24]	Постійний процес управлінської діяльності, орієнтований на покращення фінансового стану підприємства, що здійснюється відповідно до встановлених меж і включає розробку планів на різних рівнях управління
5	А. Загородній, Г. Партин [29]	Розробка системи фінансових планів для різних напрямків діяльності підприємства, що забезпечує виконання його фінансової стратегії в плановому періоді
6	В. Загорський, О. Вовчак, І. Благун, І. Чуй [30]	Одна з функцій фінансового управління підприємством, спрямована на планування доходів і витрат, прогнозування їх руху та впливу на економічне середовище. Це процес створення фінансових планів і норм для забезпечення стабільного економічного розвитку підприємства
7	В. Марцин [41]	Процес визначення фінансових цілей підприємства, їх оцінка щодо поточного фінансового стану і визначення дій для досягнення поставлених цілей
8	Г. Семенов, В. Бугай [58]	Систематичний процес підготовки управлінських рішень, які безпосередньо або опосередковано впливають на фінансові ресурси, узгодження джерел їх формування і напрямів використання
9	Н. Сіренко [61]	Діяльність, орієнтована на управління фінансами з метою забезпечення стабільного фінансового стану і підвищення рентабельності підприємства
10	Р. Слав'юк [62]	Розрахунок обсягів фінансових ресурсів за джерелами і напрямками використання, враховуючи виробничі та маркетингові показники підприємства на плановий період
11	Р. Теличко [66]	Процес визначення обсягів фінансових ресурсів із різних джерел та напрямків їх цільового використання на основі виробничих та маркетингових коефіцієнтів підприємства на плановий період
12	О. Філімоненко [69]	Процес оцінки обсягів надходжень фінансових ресурсів (прибутку, амортизації тощо) і їх розподілу за напрямками використання у запланованому періоді
13	В. Шелудько [74]	Розробка системи фінансових планів, що передбачає визначення фінансових цілей, оцінку їх відповідності поточному фінансовому стану підприємства і формулювання дій для досягнення поставлених цілей

Джерело: складено автором на основі аналізу наукових джерел

Розглянувши погляди різних науковців, можна зробити висновок, що фінансове планування є процесом розробки системи фінансових планів та нормативних коефіцієнтів. Які визначають необхідний обсяг фінансових ресурсів для стабільного функціонування підприємства та його подальшого

розвитку. В рамках цього дослідження слід підкреслити, що фінансове планування виконує ключові функції, орієнтовані на ефективне управління фінансовими ресурсами та забезпечення фінансової стабільності і успіху підприємства..

Так, Н. Сіренко включає до завдань фінансового планування наступні:

- визначення потрібного обсягу фінансових ресурсів та джерел їх отримання. Це включає аналіз фінансових потреб підприємства на основі його стратегічних цілей та планів розвитку. Тут розглядаються можливості фінансування через власні ресурси, кредити, емісію акцій тощо;

- зниження витрат та максимальна мобілізація фінансових ресурсів. Фінансове планування включає в себе аналіз поточних витрат і визначення шляхів їх зниження, а також мобілізацію додаткових ресурсів для інвестицій у розвиток та підвищення ефективності;

- підвищення якості продукції та послуг. Це важливий аспект фінансового планування, так як суб'єкт господарювання має витрати на покращення та інновації для забезпечення конкурентоспроможності на ринку;

- створення системи взаємодоповнюючих параметрів та коефіцієнтів. Це допомагає встановити цілі та моніторити їх досягнення, а також коригувати стратегії в разі вартості;

- забезпечення фінансової стійкості підприємства. Фінансове планування включає в себе аналіз ризиків та створення резервів для забезпечення стійкості підприємства у випадку негативних сценаріїв;

- контроль за ефективним використанням ресурсів. Це означає встановлення системи моніторингу та контролю за використанням ресурсів підприємства для забезпечення оптимального результату [61].

Г. Ситник визначає основні завдання фінансового планування наступним чином:

- забезпечення достатнього рівня фінансових ресурсів (визначення потреб у фінансах для підтримання стабільної діяльності компанії та реалізації її стратегічних цілей);

- максимально ефективний розподіл фінансових ресурсів (визначення оптимальних способів використання фінансів для досягнення максимального результату);

- аналіз і мінімізація фінансових ризиків (оцінка потенційних ризиків для фінансової стабільності підприємства та розробка стратегій для їх управління і зменшення;

- визначення вартого рівня рентабельності (визначення потрібного рівня прибутковості для досягнення фінансових цілей компанії);

- забезпечення фінансової рівноваги (збалансоване використання фінансових ресурсів, що допомагає уникнути як надмірного, так і недостатнього залучення капіталу);

- реінвестування капіталу (створення стратегій реінвестування прибутку та капіталу для забезпечення подальшого зростання підприємства);

- вибір стратегії взаємодії із зацікавленими сторонами (розробка стратегій співпраці з інвесторами, партнерами, клієнтами та іншими зацікавленими сторонами для підтримання взаємовигідних відносин);

- оптимізація бізнес-процесів (пошук способів підвищення ефективності бізнес-процесів для раціонального використання фінансових ресурсів та досягнення стратегічних цілей компанії) [60]

Г. Сукрушева та Л. Горопашна визначають, що завдання фінансового планування включають:

- оптимальне використання власних фінансових ресурсів (стратегічне управління капіталом підприємства для підтримки його інвестиційної та виробничої діяльності, що передбачає фінансування розвитку та виробничих процесів);

- встановлення планових обсягів надходження та розподілу фінансових ресурсів (розробка прогнозів отримання фінансів з різних джерел і їх раціональний розподіл за напрямками витрат);

- створення ефективною взаємодії з учасниками господарської діяльності (розробка стратегій співпраці з державою, банками, постачальниками, клієнтами та партнерами для забезпечення взаємовигідних умов);

- ефективне використання капіталу (оцінка і здійснення інвестицій з урахуванням ризиків і рентабельності з метою максимізації прибутковості);
- збільшення прибутку через раціональне управління ресурсами (розробка стратегій оптимізації витрат і підвищення продуктивності для збільшення рентабельності) [65].

Отже, головними завданнями фінансового планування є досягнення рівноваги між доходами та витратами, їх ефективне використання, підвищення рентабельності та фінансової стійкості підприємства, а також розробка стратегій співпраці з основними партнерами для зміцнення конкурентоспроможності та максимізації прибутку.

Варто також зазначити, що фінансове планування виконує ряд функцій, що згруповані в табл.1.2.

Таблиця 1.2

Основні функції фінансового планування на підприємстві

№ за/п	Функція та її опис
1	2
1	Ініціювання: стимулювання управлінської діяльності та прийняття рішень щодо складання і подання планів від підрозділів підприємства
2	Прогнозування: передбачення очікуваних результатів діяльності підприємства в майбутньому
3	Оптимізація: вибір найкращого варіанту при прийнятті рішень в умовах змін
4	Впорядкування: організація взаємодії між підрозділами для ефективного використання ресурсів підприємства
5	Контроль: моніторинг виконання планів, коригування та виправлення помилок у процесі їх реалізації
6	Безпека управління: оцінка ризиків і впровадження заходів для їх зниження
7	Навчання та розвиток: постійне набуття нових знань і навичок для підвищення ефективності роботи
8	Координація та інтеграція: забезпечення єдності між підрозділами і спрямованість їх діяльності на досягнення спільних результатів
9	Документування: фіксація результатів управлінських рішень у вигляді документів, що відображають їх ефективність або помилки в управлінні

Джерело: складено автором на основі аналізу [64]

Функції планування охоплюють ініціацію, прогнозування, оптимізацію, організацію, контроль, забезпечення безпеки управління, виховання та навчання, координацію та інтеграцію, а також документування. Вони спрямовані на забезпечення ефективного управління підприємством та

досягнення його стратегічних цілей через планування, організацію та моніторинг виконання прийнятих рішень.

Варто також зазначити, що фінансове планування в компанії дійсно є складним процесом, який вимагає уваги до різноманітних факторів (рис. 1.1).

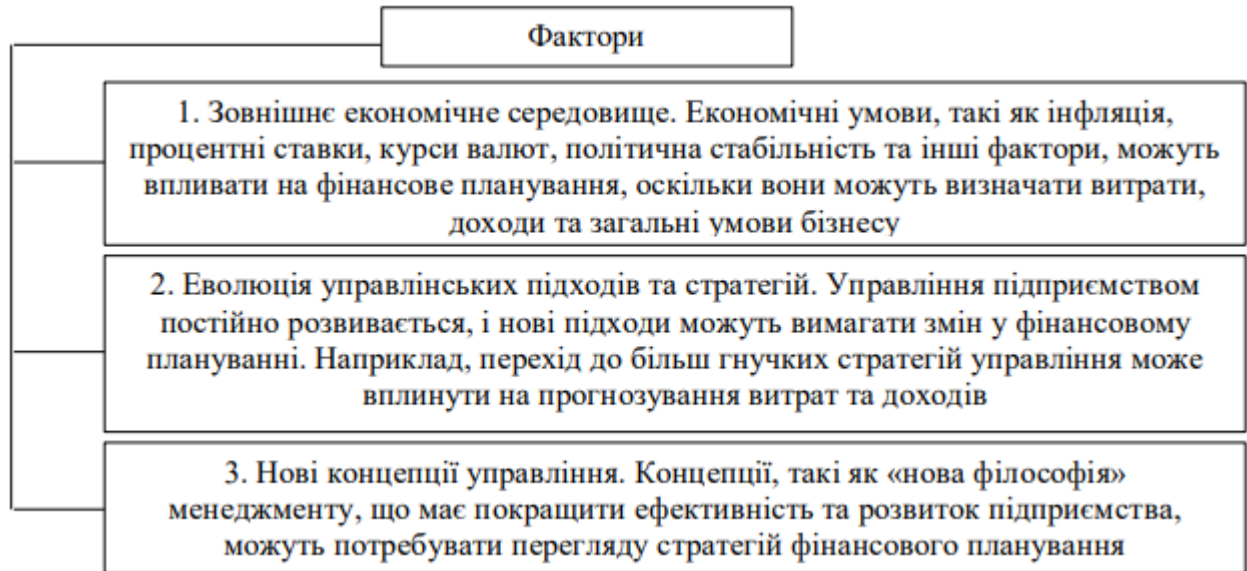

Рис. 1.1. Фактори, що впливають на фінансове планування підприємства

Джерело: складено автором на основі аналізу [21]

Отже, фінансове планування є ключовим процесом, який забезпечує ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства, необхідними для досягнення його стратегічних цілей. Воно охоплює аналіз фінансового стану, визначення цілей та розробку стратегій, спрямованих на підтримку сталого розвитку і підвищення конкурентоспроможності.

Завдяки фінансовому плануванню суб'єкт господарювання має змогу оптимізувати витрати, залучати ресурси, мінімізувати ризики та зберігати фінансову стабільність на довгострокову перспективу. Важливо також враховувати як зовнішні економічні фактори, так і внутрішні можливості підприємства, що дає змогу ефективно адаптуватися до змін у бізнес-середовищі. Таким чином, фінансове планування виступає основним інструментом для досягнення ефективності та стабільності підприємства.

1.2. Нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах

Нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах є ключовим аспектом їх ефективного управління та стабільності. Враховуючи складність сучасного бізнесу та зростаючі вимоги до фінансової дисципліни, правові норми в цій сфері визначають не лише рамки інструментів планування. А й забезпечують захист інтересів стейкхолдерів та стабільність економічного середовища.

Правовим підґрунтям фінансового планування є чинне законодавство України, укази Президента, постанови Кабінету Міністрів, накази та нормативні акти міністерств і відомств, а також установчі договори та статuti підприємств. Основним нормативно-правовим документом для підприємства є Господарський кодекс України (ГКУ) [16]. Згідно зі статтею 75 ГКУ, фінансовий план державного комерційного підприємства є основним плановим документом, мета якого – підвищення відповідальності керівництва та покращення фінансової дисципліни. Це положення зобов'язує підприємства виконувати державні замовлення, враховувати їх при формуванні виробничих програм і виборі контрагентів. А також складати і виконувати річний і поквартальний фінансові плани, відповідно до вимог законодавства. Такий підхід сприяє ефективному управлінню та забезпеченню фінансової стабільності підприємства [16].

Проект фінансового плану підприємства подається органу, що здійснює управління державним майном або корпоративними правами держави, до 1 червня року, який передує плановому. План має бути поданий у двох примірниках – паперовому та електронному, при цьому документи повинні бути прошнуровані, пронумеровані та скріплені печаткою. За потреби органи управління можуть встановлювати інші терміни для подання фінансових планів, але не пізніше 1 червня року, що передує плановому.

Проект фінансового плану підприємства, яке перебуває під управлінням Кабінету Міністрів України, подається аналогічно відповідному органу

виконавчої влади. До проекту додається пояснювальна записка з аналізом фінансово-господарської діяльності за минулий рік, а також із показниками поточного та планового року.

Органи, що здійснюють управління державними комерційними компаніями, надають узагальнені фінансові показники та плани підприємств до центрального органу виконавчої влади. Що є відповідальним за економічні питання, не пізніше 1 серпня року, що передує плановому. Форма та методичні рекомендації для складання фінансового плану затверджуються центральним органом виконавчої влади з питань економіки.

Важливими нормативними актами, що регулюють фінансове планування на вітчизняних підприємствах є:

1. Податковий кодекс України [48] є головним юридичним документом, який регулює питання оподаткування на території України. Він визначає типи податків, процедури їх сплати та вимоги щодо подачі звітності для як юридичних, так і фізичних осіб. Для підприємств основними податками є податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ) і акцизний податок. Кодекс встановлює правила для розрахунку податкових зобов'язань та визначає порядок їх сплати до бюджету. Для підприємств важливо планувати податкові зобов'язання на майбутні періоди з урахуванням вимог Кодексу. Важливим елементом є ведення податкового обліку, що дає змогу здійснити правильну і своєчасну сплату податків. Кодекс також передбачає санкції за порушення податкового законодавства, включаючи штрафи та інші міри відповідальності.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [51] визначає порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємствах. Він встановлює основні принципи обліку, такі як повнота, достовірність та своєчасність відображення господарських операцій. Згідно з цим законом, підприємства зобов'язані регулярно складати фінансову звітність, яка включає баланс, звіт про фінансові результати, рух грошових коштів і власний капітал, подаючи її щоквартально та щорічно. Закон також передбачає вимоги до застосування національних або міжнародних стандартів фінансової звітності в залежності від категорії

підприємства. Крім того, встановлюється відповідальність за порушення правил бухгалтерського обліку та подання недостовірної інформації. Цей закон є важливим інструментом для забезпечення фінансової прозорості діяльності підприємств. У сукупності з іншими нормативними актами він створює основу для ефективного фінансового управління, регламентуючи облік та оподаткування, що є важливими складовими фінансового планування.

Слід відзначити, що на сьогодні для підприємств недержавного сектора економіки в Україні не передбачено чітко визначених параметрів для фінансового планування. Натомість порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансових планів для державних підприємств регулюється Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 2 березня 2015 року [52]. Цей документ містить форму фінансового плану та загальні рекомендації для його розробки, проте вимоги поширюються лише на ті підприємства, де частка держави у статутному капіталі перевищує 50%. Такі підприємства зобов'язані розробляти фінансовий план на рік із поквартальною деталізацією.

Відповідно до даного Наказу фінансовий план має містити такі розділи (рис. 1.2).

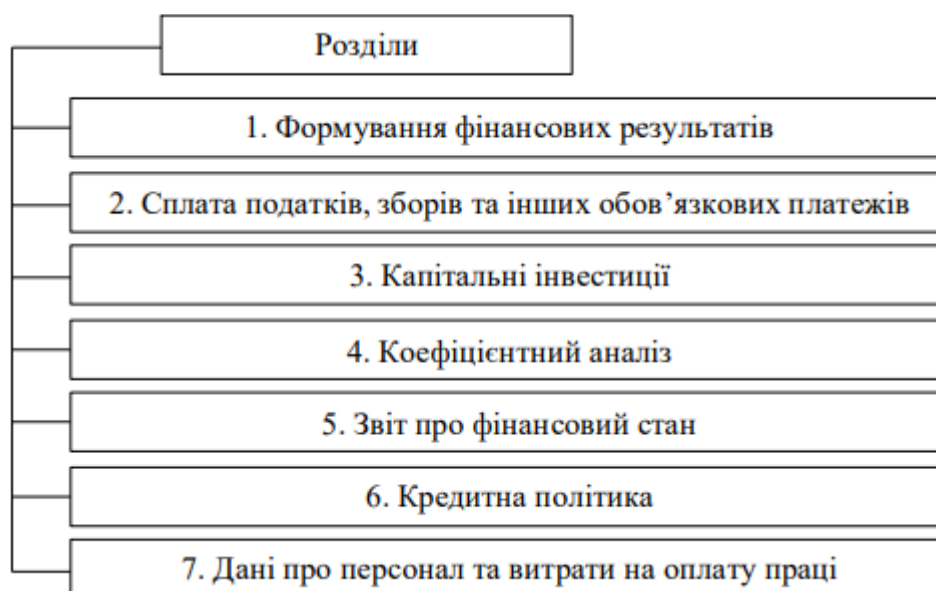

Рис.1.2. Структура фінансового плану підприємства

Джерело: складено автором на основі аналізу [52]

Розглянемо кожен розділ більш детально [52]:

1. Формування фінансових результатів. Цей розділ фінансового плану має важливе значення, так як визначає вплив очікуваних доходів і витрат на фінансовий результат підприємства протягом певного періоду, зазвичай на рік або квартал. Планування доходів охоплює оцінку майбутніх продажів товарів або послуг, з урахуванням цінової політики, ринкових умов та інших факторів. Витрати включають всі витрати, пов'язані з виробництвом чи наданням послуг, такі як сировина, праця, оренда, енергетичні ресурси, транспорт, маркетинг та рекламу, а також адміністративні та загальновиробничі витрати. Очікуваний фінансовий результат обчислюється як різниця між доходами та витратами, що дає змогу визначити чистий прибуток або збиток, що є інструментом для оцінки фінансового стану підприємства та ухвалення управлінських рішень.

2. Розділ про сплату податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Цей розділ дає змогу підприємству визначити необхідні суми для виконання зобов'язань перед державою, що забезпечує законність діяльності та фінансову стабільність. Включає аналіз різних видів податків, таких як податок на прибуток, ПДВ, акцизи, а також місцеві податки та інші платежі, включаючи соціальні та страхові внески. Точне прогнозування цих витрат критичне для уникнення штрафів за їх недооцінку або збереження ліквідності підприємства при їх надмірній оцінці.

3. Капітальні інвестиції. Цей розділ включає стратегію та плани щодо інвестування у довгострокові активи, такі як майно, обладнання, технології, які використовуються для виробництва товарів або послуг. Включає в себе потреби у заміні або модернізації існуючих активів, оцінку нових інвестиційних можливостей, а також розробку фінансування цих інвестицій. Оцінка ризиків та вигод від інвестицій допомагає оптимізувати використання ресурсів, підвищити ефективність виробництва та зміцнити конкурентні позиції.

4. Коефіцієнтний аналіз. Це важливий інструмент для оцінки фінансового стану підприємства. У цьому розділі проводиться детальний аналіз коефіцієнтів, таких як ліквідність, рентабельність та фінансова стійкість. Це допомагає виявити сильні та слабкі сторони фінансового стану підприємства,

прогнозувати потенційні проблеми і розробити стратегії для покращення його діяльності.

5. Звіт про фінансовий стан є основним документом, який надає детальну інформацію про фінансове становище підприємства за певний період. Він включає баланс, звіт про прибутки та збитки, а також звіт про зміни власного капіталу. Баланс відображає активи, зобов'язання та капітал компанії, що дає уявлення про її фінансову стійкість. Звіт про прибутки та збитки показує чистий прибуток або збиток, а звіт про зміни власного капіталу фіксує рух коштів власників підприємства. Ці звіти є важливими інструментами для оцінки фінансового стану підприємства та прийняття обґрунтованих управлінських та інвестиційних рішень.

6. Кредитна політика. Цей розділ описує стратегію підприємства щодо отримання та використання кредитних ресурсів. Включає в себе розгляд обсягів необхідних коштів, джерел фінансування, умов кредитів, термінів та гарантій. Чітке визначення кредитної стратегії допомагає підприємству знизити ризики та забезпечити фінансову стабільність, а також ефективно використовувати позикові ресурси для досягнення цілей.

7. Дані про персонал та витрати на оплату праці. Цей розділ містить інформацію про склад персоналу, кваліфікаційні характеристики, обсяг робочого часу та структуру витрат на оплату праці, включаючи зарплату, соціальні виплати, страхування та пенсійні внески. Аналіз цих даних допомагає оптимізувати витрати на працю, враховуючи ринкові умови та стратегічні цілі компанії. А також підвищити продуктивність через програми навчання та розвитку персоналу.

Отже, нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах в Україні є ключовим елементом їх ефективного управління та стабільності. Законодавчі акти, такі як Господарський кодекс України та накази відповідних органів влади, встановлюють процедури та вимоги щодо складання, затвердження та виконання фінансових планів. Ці норми сприяють зміцненню фінансової дисципліни, захисту інтересів стейкхолдерів та забезпеченню стабільності економічного середовища.

Державні та приватні підприємства зобов'язані відповідати встановленим термінам та стандартам складання фінансових планів, що сприяє плануванню розвитку та ефективному використанню ресурсів.

Загалом, це закріплює важливість системного та дотриманого підходу до фінансового управління для забезпечення стійкості та успішності підприємств в економічному середовищі.

1.3. Етапи та методи фінансового планування на підприємстві

Фінансове планування вимагає комплексного підходу, що включає аналіз як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, оцінку ризиків і можливостей, а також розробку стратегій для досягнення фінансових цілей підприємства. Детальне планування дає змогу компаніям ефективно адаптуватися до змін у навколишньому середовищі, що сприяє досягненню фінансової стабільності та успіху в довгостроковій перспективі [20]. У науковій літературі визначаються шість етапів фінансового планування (рис. 1.3).

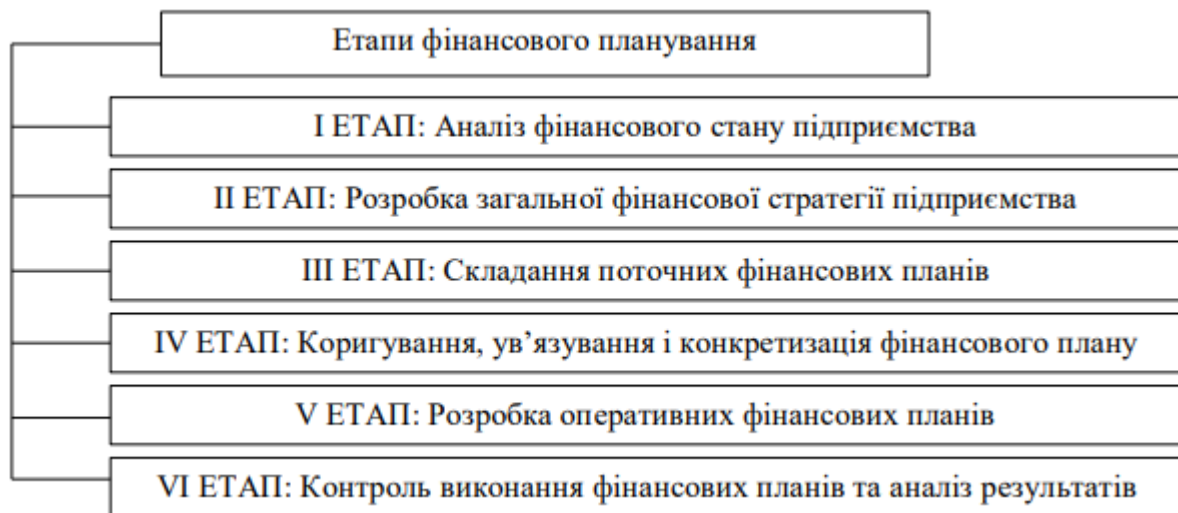

Рис. 1.3. Етапи фінансового планування

Джерело: складено автором на основі аналізу [65]

Перший етап фінансового планування підприємства полягає в оцінці його фінансового стану та аналізі коефіцієнтів за попередній період. Для цього використовуються дані бухгалтерського балансу, звіт про рух грошових коштів

та звіт про фінансові результати. На цьому етапі виконуються кілька важливих завдань:

- оцінка поточного фінансового стану підприємства та основних коефіцієнтів його розвитку і стійкості. Це дає змогу з'ясувати, як суб'єкт господарювання функціонує на даний момент, визначити його сильні та слабкі сторони, а також виявити можливості для подальшого розвитку. Аналіз таких коефіцієнтів, як прибуток, витрати, активи та пасиви, дає чітке уявлення про фінансову ситуацію підприємства;

- визначення факторів, які негативно впливають на фінансовий стан підприємства. Ідентифікація ризиків і загроз дає змогу оперативно підготуватися до можливих проблем і вжити заходів для їх усунення або мінімізації їх впливу;

- розробка стратегій для подолання кризових явищ. Формування стратегій для підвищення фінансової стійкості та ефективності діяльності підприємства є важливим аспектом фінансового планування. Це може включати пошук нових ринків, розробку нових продуктів або послуг, оптимізацію виробничих процесів, управління ризиками тощо, з метою покращення фінансових результатів.

Ці завдання дозволяють підприємству оцінити його фінансову ситуацію, виявити потенційні ризики та загрози, а також розробити стратегії для подолання кризових ситуацій і досягнення фінансових цілей [71].

Другий етап фінансового планування передбачає:

- визначення стратегічних цілей розвитку підприємства, що включає постановку конкретних, амбіційних та досяжних завдань для середньо- та довгострокового періоду. Ці цілі можуть охоплювати такі напрямки, як збільшення обсягів продажів, розширення ринків збуту, підвищення рівня прибутковості тощо;

- розробку фінансової стратегії, яка полягає у визначенні способів і засобів досягнення стратегічних цілей за допомогою фінансових інструментів і ресурсів. Це включає в себе планування залучення фінансування, оптимізацію

інвестиційних витрат, управління оборотним капіталом, а також проведення фінансового аналізу і планування податкових зобов'язань [71].

Третій етап фінансового планування включає:

– розробку середньострокових фінансових планів та програм. На цьому етапі створюються конкретні плани та програми на період від двох до п'яти років. Вони містять розрахунки доходів, витрат, прибутку, планованих інвестицій, а також інших фінансових коефіцієнтів та заходів.

– коригування прогностичних значень основних фінансових коефіцієнтів. На цьому етапі здійснюється оновлення та коригування раніше визначених прогнозів для таких коефіцієнтів, як оборотний капітал, прибуток, заборгованість, платоспроможність тощо. Це дає змогу уточнити очікувані результати та адаптувати стратегії підприємства до змін у економічному середовищі [71].

На четвертому етапі фінансового планування відбуваються такі кроки:

– відповідність інвестиційним планам. Фінансові ресурси повинні бути сплановані з урахуванням потреб інвестицій. Наприклад, якщо суб'єкт господарювання планує розширення виробництва чи запуск нового продукту, фінансові плани повинні враховувати необхідні кошти для таких інвестиційних проектів.

– взаємодія з комерційними планами. Фінансові плани мають бути узгоджені з комерційними стратегіями, що охоплюють маркетингові ініціативи, стратегії продажу та цінову політику підприємства. Це означає, що фінансові плани повинні враховувати очікувані обсяги продажу і відповідні витрати та доходи.

– узгодження з виробничими планами. Фінансове планування має бути узгоджене з виробничими планами, що включають визначення обсягів виробництва, потребу в сировині та матеріалах, а також організацію праці. Це передбачає, що фінансові плани повинні враховувати витрати на закупівлю необхідних ресурсів для виготовлення продукції [71].

На п'ятому етапі розробляються оперативні фінансові плани, які мають бути узгоджені з основними напрямками стратегічного та середньострокового

планування. Це етап, на якому визначаються конкретні заходи для поточної діяльності підприємства. Оперативні фінансові плани деталізують конкретні дії та ресурси, необхідні для досягнення цілей, визначених раніше. Ці плани можуть включати: планування виробничих процесів, стратегії продажу продукції, плани закупівлі ресурсів, управління оборотним капіталом та складання бюджетів.

Узгодження оперативних планів з більш загальними стратегічними та середньостроковими цілями дає змогу забезпечити, щоб усі дії на рівні виробництва та управління фінансовими ресурсами сприяли реалізації загальних цілей і стратегії розвитку підприємства [71].

Шостий етап фінансового планування включає дві основні складові:

– моніторинг виконання фінансового плану підприємством та його підрозділами. На цьому етапі здійснюється регулярний контроль фінансових коефіцієнтів, щоб перевірити, чи відповідає фактична діяльність затвердженому фінансовому плану. Контроль може охоплювати перевірку витрат за бюджетом, стан оборотних коштів, рівень прибутковості та інші фінансові аспекти як на рівні підприємства загалом, так і в окремих підрозділах;

– оцінка результатів. На цьому етапі аналізується ефективність управління фінансовими ресурсами та загальний стан діяльності підприємства. Це включає порівняння фактичних результатів з запланованими показниками, а також визначення чинників, що вплинули на фінансові результати. Окрім того, оцінюється ефективність роботи окремих підрозділів, таких як комерційні та виробничі, з метою виявлення можливостей для покращення управлінських процесів та оптимізації ресурсів [71].

В рамках даного дослідження варто зазначити, що деякі дослідники не вважають шостий етап безпосередньою частиною процесу фінансового планування на підприємстві. Замість цього, вони вказують, що контроль за виконанням фінансового плану та аналіз його результатів є важливими складовими, які створюють основу для майбутнього фінансового планування на підприємстві [67]. Загалом процес фінансового планування в компанії утворює замкнений цикл, який включає як прямий, так і зворотний зв'язок.

Варто також відмітити, що фінансове планування базується на різних методах (рис.1.4), що допомагають визначити та оцінити різні аспекти фінансової діяльності.

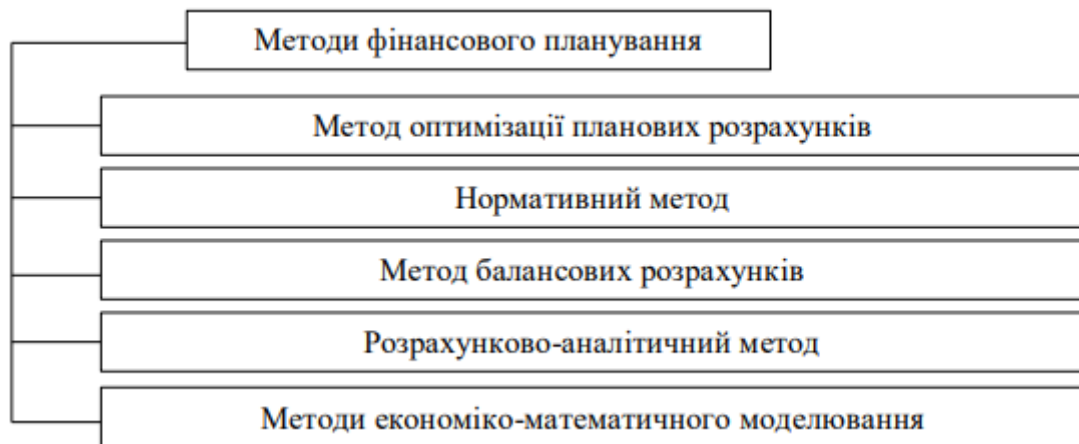

Рис.1.4. Методи фінансового планування

Джерело: складено автором на основі аналізу [75]

Отже, науковці виділяють такі методи фінансового планування:

1. Метод оптимізації планових розрахунків, що полягає у виборі найбільш оптимального варіанту планування з урахуванням різних критеріїв. Менеджери складають декілька альтернативних планів, кожен з яких відрізняється за рівнем ресурсів, обсягом витрат, потенційними прибутками тощо. Після цього вони аналізують ці варіанти з урахуванням стратегічних та економічних факторів, щоб обрати оптимальний варіант, який найбільш відповідає цілям організації або підприємства.

2. Нормативний метод фінансового планування ґрунтується на використанні конкретних норм, стандартів і тарифів, які встановлені на законодавчому рівні або визначені внутрішніми правилами організації. Цей метод враховує такі параметри, як ставки податків, мита, мінімальну заробітну плату та інші законодавчо закріплені обов'язкові витрати та встановлені стандарти. Кожне суб'єкт господарювання може також встановлювати власні внутрішні нормативи та стандарти, що враховують його конкретні потреби і умови. Наприклад, це можуть бути норми виробничих запасів або оборотних активів, які відображають специфіку виробництва або обігу товарів на

конкретному підприємстві. Використання нормативного методу дає змогу забезпечити більш точне планування фінансових ресурсів та оптимізувати фінансово-господарську діяльність підприємства.

О. Ястребова вказує, що найчастіше нормативний метод використовується для таких завдань, як планування витрат підприємства, де враховуються норми витрат на матеріали, паливо, електричну енергію та норми амортизаційних відрахувань. Також він використовується для визначення норм запасів оборотних засобів, таких як сировина та готова продукція [76].

3. Метод балансових розрахунків, або балансовий метод, полягає у забезпеченні балансу між доходами та витратами, а також визначенні джерел фінансування для покриття кожної статті витрат. При складанні балансу здійснюється оцінка наявних фінансових ресурсів підприємства та прогнозування його потреби в додаткових ресурсах протягом планового періоду.

Р. Чемчикаленко, О. Майборода та К. Кобзар звертають увагу на те, що в сучасних умовах господарювання балансовий метод фінансового планування є особливо важливим. Так як у сучасному ринковому середовищі суб'єкти господарювання функціонують незалежно і мають ретельно розраховувати свої фінансові потреби. А також активно шукати нові джерела фінансування, а не сподіватися на державну підтримку. Враховуючи постійні зміни на ринку, важливо планувати і керувати фінансовими ресурсами відповідно до поточних умов, щоб забезпечити стабільність та успішну діяльність підприємства [72].

4. Розрахунково-аналітичний метод, що полягає у прогнозуванні фінансових коефіцієнтів на майбутній період шляхом аналізу значень цих коефіцієнтів у минулих періодах. Цей метод є одним з найбільш поширених при фінансовому плануванні на підприємстві і ґрунтується на експертному оцінюванні фінансових коефіцієнтів. Використовуючи розрахунково-аналітичний метод, можна виявити основні закономірності та тенденції розвитку підприємства, що відображаються у взаємозв'язках між показниками та їх динамікою [75].

5. Методи економіко-математичного моделювання. Економіко-математичне моделювання дає змогу кількісно визначити взаємозв'язки між фінансовими показниками та факторами, які впливають на них. Цей зв'язок виявляється через створення економіко-математичної моделі, що представляє собою докладний математичний опис структури, закономірностей та тенденцій певного економічного явища. Моделювання здійснюється за допомогою математичних прийомів та символів, таких як графіки, діаграми, таблиці, рівняння та нерівності. Це дає змогу аналізувати та прогнозувати різні аспекти економічного процесу з точністю та обґрунтованістю [75].

Окрім згаданих методів, науковці також виділяють прогнозний метод як один з основних підходів до фінансового планування [34]. Прогнозний метод є ключовим інструментом фінансового планування, що включає систему науково обґрунтованих прогнозів щодо потенційного розвитку підприємства в умовах змінюваного ринкового середовища. Цей метод передбачає аналіз широкого спектра економічних коефіцієнтів, що дає змогу прогнозувати напрямки розвитку підприємства та тенденції зміни його фінансового стану.

Отже, фінансове планування в компанії – це стратегічний процес, що визначає стратегічні цілі та способи досягнення їх за допомогою фінансових ресурсів. Цей процес включає декілька етапів: формування стратегічних цілей, розробку фінансової стратегії, складання середньострокових і оперативних фінансових планів. Узгодження з інвестиційними, комерційними та виробничими планами, а також контроль за виконанням та аналіз результатів.

Для досягнення цих цілей використовуються різні методи фінансового планування, такі як метод оптимізації планових розрахунків, нормативний метод, балансовий метод. А також розрахунково-аналітичний метод, методи економіко-математичного моделювання та прогнозний метод.

РОЗДІЛ 2

ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРАТ «ЧУМАК»

2.1. Техніко-економічна характеристика підприємства

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» – один із лідерів української харчової промисловості, засноване у 1993 році. Засновниками компанії стали шведські підприємці Йохан Боден і Карл Стурен, які вперше відвідали Україну в тому ж році, маючи досвід сімейного бізнесу з виробництва овочів у Швеції. Спочатку компанія називалася «South Food, Inc.» і була спільним підприємством шведських бізнесменів та Фонду державного майна України. 29 травня 1996 року компанія змінила свою назву на «ЧУМАК» [45].

Сьогодні ПрАТ «ЧУМАК» є підприємством з шведським капіталом, яке активно розвивається завдяки досвідченій команді управлінців. Компанію очолює президент та один із засновників, Карл Стурен, який також є почесним консулом Швеції в Каховці. Другим співзасновником і директором корпоративного розвитку є Йохан Боден, який відповідає за стратегічне планування і розвиток. Генеральним директором компанії є А. Левчук, який займається оперативним управлінням та забезпеченням ефективної діяльності підприємства.

ПрАТ «ЧУМАК» здійснює повний цикл виробництва для більшості своїх продуктів, включаючи вирощування овочів, транспортування, виробництво тари та упаковки, а також виготовлення готової продукції. Весь процес відбувається через кілька етапів: миття, очищення, стерилізація або теплове оброблення, що дає змогу зберегти максимальну кількість вітамінів, мінералів і мікроелементів. Завдяки сучасному обладнанню та налагодженим процесам виробництва, компанія забезпечує високу якість своєї продукції.

Виробничі потужності компанії розташовані поруч з полями, що дає змогу доставляти свіжий урожай на завод всього за годину. Унікальне

географічне розташування на півдні України, разом із досвідом і високим рівнем переробки, гарантують високу якість продукції.

Приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» розвиває декілька виробничих напрямів, що дозволяють компанії пропонувати різноманітні продукти, відповідаючи на потреби споживачів:

– виробництво консервованих овочів та томатної пасти. Компанія спеціалізується на виготовленні різних видів консервованих овочів, томатної пасти, а також на виробництві тари та упаковки для своєї продукції;

– виробництво кукурудзи та зеленого горошку. Суб'єкт господарювання займається консервуванням кукурудзи та зеленого горошку у власних банках, включаючи типи СКО та Твіст. Окрім того, компанія заморожує ці продукти при температурі -40°C для подальшої реалізації;

– виробництво соків та соусів. Цей напрям включає переробку томатів для виробництва пастеризованих соків, що дає змогу зберігати всі корисні вітаміни та мікроелементи. Також компанія випускає соуси, кетчупи, заправки, маринади та томатну пасту в упаковці Дойпак;

– олійно-жировий напрям. ПрАТ «ЧУМАК» виробляє маргарин, майонез, майонезні соуси та гірчицю, які займають лідируючі позиції на ринку України та в ресторанній сфері. Продукція користується стійким попитом серед споживачів та представлена в декількох асортиментних групах;

– виробництво макаронних виробів. Компанія виробляє макарони лише з пшеничного борошна, які зберігають свої смакові та харчові властивості протягом більш ніж року.

Завдяки різноманітності виробничих напрямів, суб'єкт господарювання забезпечує високу якість продукції та відповідає вимогам різних ринкових сегментів, задовольняючи потреби як внутрішнього, так і міжнародного ринків.

Асортимент ПрАТ «ЧУМАК» налічує 20 різноманітних продуктів, серед яких маринади, кетчупи, томатна паста, 100% натуральні соуси-приправи, засмажки, заправки, азіатські соуси-приправи, майонез та майонезні соуси, макарони різних видів, соки, песто, в'ялені томати, дитячий натуральний сік, консервовані та мариновані овочі, гірчиця і десерти [45].

На рис.2.1 наведена структура окремих асортиментних груп в загальній структурі виробництва ПрАТ «ЧУМАК» в 2023 році.

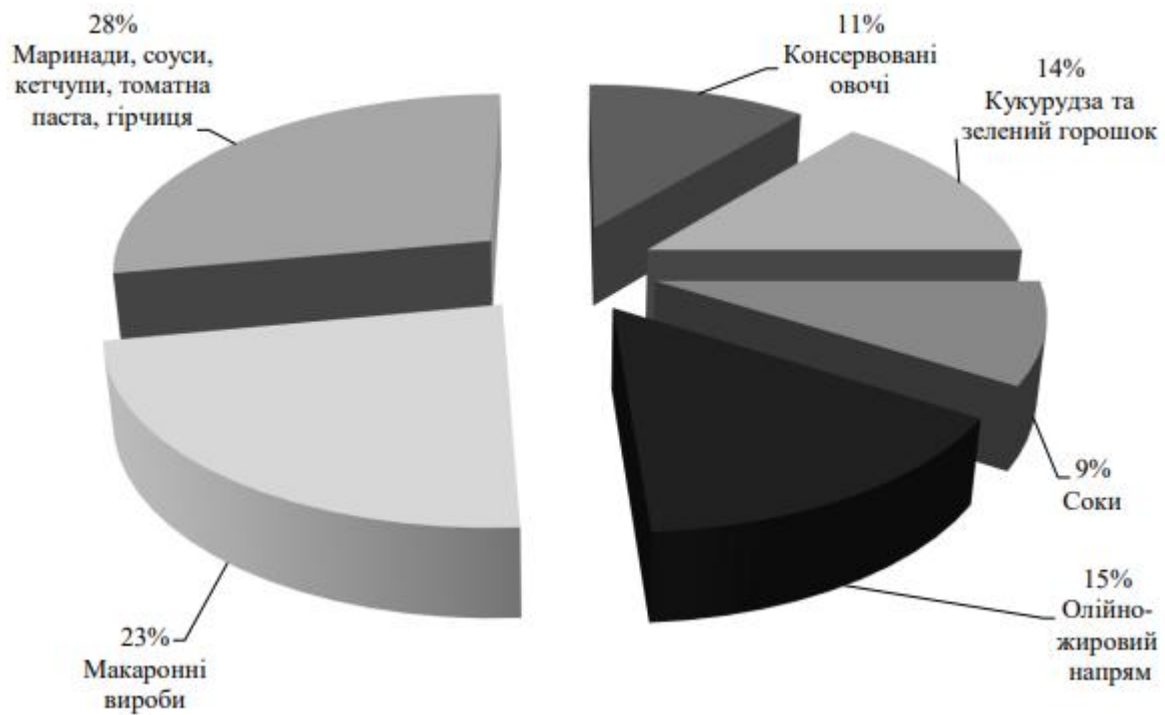

Рис.2.1. Структура окремих асортиментних груп в загальній структурі виробництва ПрАТ «ЧУМАК» в 2023 році

Джерело: складено автором на основі аналізу [45]

Аналізуючи відсотковий розподіл виробництва різних видів продукції на підприємстві «ЧУМАК» у 2023 році, можна відзначити деякі ключові тенденції. По-перше, найбільші обсяги виробництва відмічаємо у маринадів, соусів, кетчупів, томатної паста – 28%. Високу частку займають й макаронні вироби (23%), що свідчить про їх популярність серед споживачів. Значну частку складають також олійно-жирові продукти (15%), що може бути відображенням популярності цього типу продукції серед споживачів.

Структура виробництва показує, що компанія ретельно адаптує своє виробництво до потреб ринку, стратегічно розширюючи асортимент та підтримуючи високу якість продукції. Загалом, високий рівень диференціації продукції дає змогу підприємству «ЧУМАК» ефективно відповідати на змінні потреби споживачів. Та забезпечувати стабільність та конкурентоспроможність на ринку харчової продукції.

ПрАТ «ЧУМАК» забезпечує екологічну безпеку на всіх етапах своєї діяльності, дотримуючись вимог природоохоронного законодавства України та відповідних дозвільних документів. Компанія впровадила системи управління якістю та безпечністю харчової продукції, а також сертифікувала свої виробничі процеси відповідно до міжнародних стандартів, таких як DSTU ISO 9001:2009, DSTU ISO 22000:2007 та BRC Global. Також ПрАТ «ЧУМАК» регулярно проходить перевірки від клієнтів та незалежні аудити.

Компанія активно розширює свої ринки збуту і здійснює добровільну сертифікацію продукції. Зокрема, вона сертифікувала органічні кетчупи відповідно до вимог міжнародних акредитованих органів сертифікації для органічного виробництва та переробки. Ця сертифікація відповідає регламентам ЄС № 834/2007 та № 889/2008, що відкриває доступ до європейського ринку органічних продуктів [45].

Окрім того, продукція «ЧУМАК» була сертифікована на відповідність вимогам стандарту «Halal». Це дає змогу компанії постачати продукцію мусульманським громадам в Україні та на ринки арабських країн. Де існує значний попит на продукцію, яка відповідає цим стандартам.

Ці сертифікації не лише розширюють можливості збуту, але й підтверджують високу якість та відповідність продукції міжнародним стандартам, що зміцнює репутацію компанії на світовому ринку.

До початку повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року, компанія ПРАТ «ЧУМАК» мала шість філій, розташованих по всій території України, та одну філію на території Республіки Білорусь. Війна завдала значних збитків бренду «ЧУМАК», зокрема було втрачено завод, експортні можливості та майже 1 мільярд гривень виторгу в Україні.

Незважаючи на ці втрати, компанія продовжує випускати свою продукцію, використовуючи потужності конкурентів як в Україні, так і за кордоном. Виробництво томатних паст, соусів та майонезів відбувається на потужностях у Луцьку, Києві та Запоріжжі. Макарони виготовляються в Туреччині, що дає змогу зберегти асортимент продукції та задовольняти попит споживачів. Ці заходи демонструють гнучкість та адаптивність компанії в

умовах кризи, забезпечуючи безперервність виробництва і доступність продукції на ринку.

Головний офіс компанії розташований у м. Київ.

Сьогоднішній «ЧУМАК» має штат постійних робітників, кількість яких становить 1059 співробітників.

Виготовлення високоякісної продукції в необхідній кількості для споживчого ринку забезпечується завдяки злагодженій організаційній структурі ПрАТ «ЧУМАК» (рис. 2.2). Суб'єкт господарювання є успішним прикладом інтеграції ефективного менеджменту керівництва, передових виробничих технологій та професійного колективу, до складу якого входять кваліфіковані інженери, робітники та менеджери.

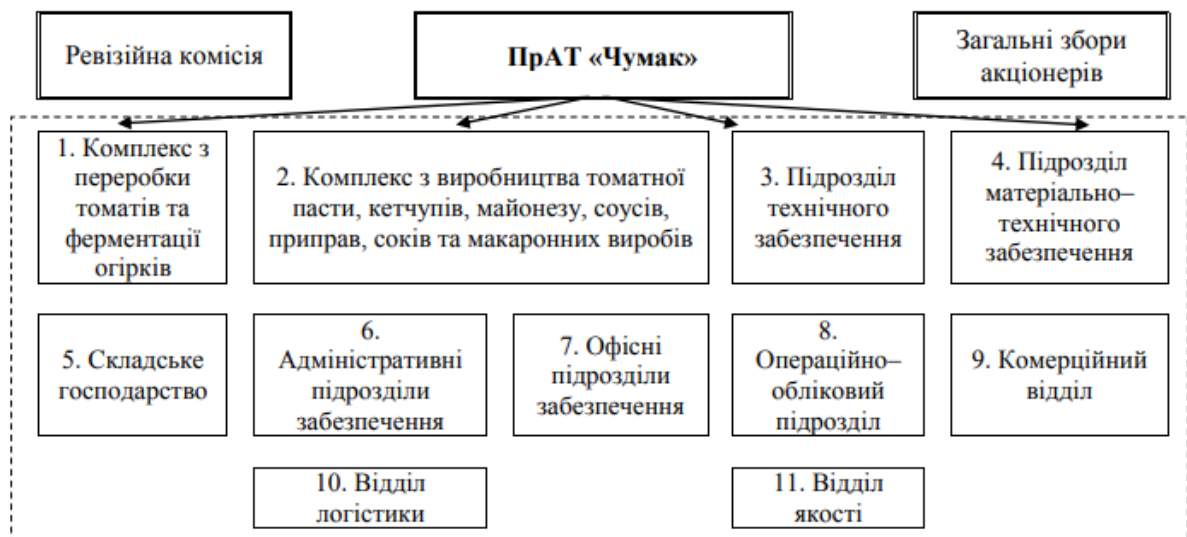

Рис.2.2. Організаційна структура підприємства ПрАТ «ЧУМАК»

Джерело: складено автором на основі аналізу [45]

На підприємстві функціонують 6 відділів:

- фінансовий відділ (відповідає за фінансове планування, облік та звітність, управління фінансовими ресурсами та оптимізацію фінансових процесів);
- комерційний відділ (займається реалізацією продукції або послуг підприємства на ринку, вивченням попиту та конкурентоспроможністю продукції, укладанням угод та контрактів);
- виробничий відділ (організовує та контролює виробничі процеси,

включаючи закупівлю сировини, виробництво, контроль якості продукції та забезпечення виробничих потужностей);

– відділ персоналу (відповідає за управління персоналом підприємства, включаючи найм, звільнення, планування кадрів, підготовку та розвиток персоналу, а також вирішення конфліктних ситуацій);

– відділ маркетингу (займається розробкою та впровадженням маркетингових стратегій та планів, дослідженням ринків, аналізом споживчих уподобань, позиціонуванням бренду та просуванням продукції);

– департамент якості та екології (відповідає за забезпечення відповідності продукції стандартам якості та екологічним нормативам, контроль якості виробництва, а також розвиток та впровадження системи управління якістю та екологічною політики.

Також в організаційній структурі підприємства виділяється відділ експорту, до складу якого входять менеджери та представники з шести різних країн. Кожним з відділів керує директор, який підзвітний Генеральному директору. Згідно зі структурою підприємства, можна виділити ще один рівень управління – рівень начальників підрозділів. А саме, начальники цехів, начальники лабораторій, заступник головного бухгалтера, менеджери та інші посадові особи, які відповідають за роботу своїх підрозділів [45].

Компанія «ЧУМАК» наголошує на тому, що вони сприяли впровадженню фермерської культури, і наразі тісно співпрацюють з фермами. Окрім того, компанія орієнтується на зовнішнє оформлення продукції. Тому їх маркетинговими посередниками є організації, які допомагають підприємству в просуванні, поширенні та збуті готової продукції серед клієнтури [45].

Серед основних клієнтів компанії відмітимо: «Асканія-Пак», мережа магазинів «Сільпо», «АТБ» та «METRO», мережі АЗК «ОККО» та «WOG», мережі закладів швидкого харчування «Макдональдс» та «KFC», група компаній «Кулиничі», «Верес» та інші [45].

Основними конкурентами ПрАТ «ЧУМАК» на вітчизняному ринку є такі компанії: ТОВ «Верес», ТОВ «Щедро», ТОВ «Щедрий Дар», ТОВ «Мошурівський консервний завод», ТОВ «Стожар», ТОВ «ТД «Королівський

Смак», ТОВ «Ніжинський консервний завод», ТМ «Ярка», ТМ «Київ Мікс», ТОВ «Пирятинагроконсерв», ТОВ «Миргородський край», ТОВ «Олейна», Група компаній Олком, ПРАТ ВО «Одеський консервний завод», ТДВ «Сатанівський консервний завод», ТОВ «ТД «Дельта», ТОВ «ОЛІС ЛТД».

Табл. 2.1 містить SWOT-аналіз ПрАТ «ЧУМАК», який допоможе ідентифікувати сильні сторони, слабкі сторони, можливості та загрози, що впливають на фінансовий стан компанії.

Таблиця 2.1

SWOT-аналіз ПрАТ «ЧУМАК»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Висока якість продукції 2. Широка лінійка продукції 3. Висококваліфікований персонал 4. Відмінна дистрибуція та мережа роздрібної торгівлі 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Недостатня автоматизація виробничих процесів 2. Обмежений бюджет на маркетинг та рекламу 3. Потреба у покращенні системи управління персоналом 4. Відсутність системи моніторингу та аналізу фінансової діяльності, що призводить до проблем у прийнятті стратегічних рішень та недооцінці реальної фінансової ситуації підприємства
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Нові ринки збуту 2. Виробництво нових продуктів 3. Залучення інвестицій 4. Партнерство з іншими компаніями 5. Збільшення обсягів виробництва 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конкуренція на ринку 2. Зміни у законодавстві 3. Економічна нестабільність 4. Потенційні торговельні війни 5. Збільшення цін на сировину 6. Негативний вплив війни

Джерело: складено автором на основі аналізу [45]

Серед сильних сторін варто відзначити високу якість продукції, широкий асортимент товарів та наявність висококваліфікованого персоналу. Ці фактори допомагають забезпечити конкурентоспроможність підприємства на ринку. Проте, слабкі сторони, такі як недостатня автоматизація виробничих процесів та обмежений бюджет на маркетинг, можуть обмежувати розвиток.

Можливості, які включають нові ринки збуту та виробництво нових продуктів, відкривають шлях для росту та розширення бізнесу. Однак, існують загрози, такі як конкуренція на ринку та економічна нестабільність, які можуть впливати на успішність компанії.

Успіх ПрАТ «ЧУМАК» буде залежати від ефективного управління та вміння адаптуватися до змін на ринку. Важливо використовувати сильні

сторони для максимізації можливостей та вирішення слабких сторін для зменшення впливу загроз.

Ретельне планування та стратегічне прийняття рішень допоможуть підприємству досягти стабільності та успіху у майбутньому. Разом з тим, попри суттєву невизначеність у майбутньому, пов'язану з війною в Україні, керівництво ПРАТ «ЧУМАК» продовжує активно працювати над стратегією розвитку підприємства.

Отже, приватне акціонерне товариство «ЧУМАК» є провідним виробником харчової продукції в Україні з широким асортиментом продукції та високим рівнем якості. Засноване у 1993 році шведськими підприємцями, суб'єкт господарювання відзначається ефективним керівництвом та впровадженням сучасних стандартів управління якістю. Завдяки гнучкості та адаптивності, «ЧУМАК» успішно протистоїть складним умовам, включаючи війну, зберігаючи стабільність виробництва та розширюючи свою присутність на ринку. Загалом, суб'єкт господарювання продовжує займати провідні позиції у сфері харчової промисловості, демонструючи високий рівень технічних та економічних коефіцієнтів.

2.2. Аналіз фінансового стану товариства

Фінансово-економічний стан підприємства формується внаслідок взаємодії всіх елементів фінансових відносин організації та відображає взаємозв'язок виробничо-господарських факторів. Цей стан описується системою коефіцієнтів, які відображають розподіл, наявність та використання фінансових ресурсів. Для оцінки фінансово-економічної діяльності підприємства основними джерелами інформації є фінансова звітність, що складається з різних форм, оснований на даних фінансового обліку, і має на меті надання узагальненої інформації про фінансове становище та результати діяльності підприємства. Така інформація є вартою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Щоб оцінити ефективність господарської діяльності ПРАТ «ЧУМАК»,

проведемо порівняння основних фінансових коефіцієнтів за останні три роки. Перш за все розглянемо динаміку активів ПрАТ «ЧУМАК» (табл.2.2).

Таблиця 2.2

Динаміка активів ПрАТ «ЧУМАК» в 2021-2023 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абс. приріст (відхилення), +/-		Відн. приріст (відхилення), %		
	2021	2022	2023	2022 / 2021	2023 / 2022	2022 / 2021	2023 / 2022	2023 / 2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Нематеріальні активи	27 635	22 257	16 957	-5 378	-5 300	-19,46	-23,81	-38,64
Основні засоби:	499 363	475 793	8 911	-23 570	-466 882	-4,72	-98,13	-98,22
Відстрочені податкові активи	-	67 117	141 307	67 117	74 190	-	110,54	-
Необоротні активи	526 998	565 167	167 175	38 169	-397 992	7,24	-70,42	-68,28
Запаси	437 145	72 203	85 749	-364 942	13 546	-83,48	18,76	-80,38
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи	449 830	150 430	282 892	-299 400	132 462	-66,56	88,06	-37,11
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	78 836	79 938	41 892	1 102	-38 046	1,4	-47,59	-46,86
Інша поточна дебіторська заборгованість	19 527	13 167	23 890	-6 360	10 723	-32,57	81,44	22,34
Гроші та їх еквіваленти	53 221	20 751	30 554	-32 470	9 803	-61,01	47,24	-42,59
Оборотні активи	1 038 559	336 489	464 977	-702 070	128 488	-67,6	38,18	-55,23
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	-	-	22 277	-	22 277	-	-	-
Баланс	1 565 557	901 656	654 429	-663 901	-247 227	-42,41	-27,42	-58,2

Джерело: складено автором за [33]

Аналізуючи динаміку активів ПрАТ «ЧУМАК» за 2021–2023 роки, можна визначити значні коливання в різних категоріях активів. Наприклад, нематеріальні активи зазнали стабільного зниження на протязі цього періоду, показавши втрату відповідно -19,46% та -23,81% за роки 2021–2022 та 2022–2023. Схожий тренд спостерігався і у необоротних активах, а основні засоби показали драматичне зменшення вартості на 98,13% з 2022 на 2023 рік. Це може свідчити про серйозні проблеми у сфері управління активами чи

підприємницької діяльності компанії. З іншого боку, оборотні активи показали суттєвий приріст у 2023 році, що може вказувати на певне покращення фінансового стану. Однак загальний аналіз балансу ПАТ «ЧУМАК» свідчить про значні втрати протягом досліджуваного періоду.

Динаміку джерел фінансування ПрАТ «ЧУМАК» за досліджуваний період відображено в табл.2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка джерел фінансування ПрАТ «ЧУМАК» в 2021–2023 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абс. приріст (відхилення), +/-		Відн. приріст (відхилення), %		
	2021	2022	2023	2022 / 2021	2023 / 2022	2022 / 2021	2023 / 2022	2023 / 2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Зареєстрований (пайовий) капітал	713 481	713 481	713 481	-	-	-	-	-
Додатковий капітал	61 854	61 854	61 854	-	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-327 895	-699 671	-1 039 468	-371 776	-339 797	113,38	48,57	217,01
Власний капітал	447 440	75 664	-264 133	-371 776	-339 797	-83,09	-449,09	-159,03
Відстрочені податкові зобов'язання	14 290	-	-	-14 290	-	-100	-	-100
Інші довгострокові зобов'язання	15 413	12 264	7 098	-3 149	-5 166	-20,43	-42,12	-53,95
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	29 703	12 264	7 098	-17 439	-5 166	-58,71	-42,12	-76,1
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	251 850	278 599	303 961	26 749	25 362	10,62	9,1	20,69
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	20 364	5 014	15 686	-15 350	10 672	-75,38	212,84	-22,97
Інші поточні зобов'язання	816 200	530 115	591 817	-286 085	61 702	-35,05	11,64	-27,49
Поточні зобов'язання і забезпечення	1 088 414	813 728	911 464	-274 686	97 736	-25,24	12,01	-16,26
Баланс	1 565 557	901 656	654 429	-663 901	-247 227	-42,41	-27,42	-58,2

Джерело: складено автором за [33]

Аналізуючи динаміку джерел фінансування ПрАТ «ЧУМАК» у період з 2021 по 2023 рік, можна виокремити декілька ключових тенденцій.

Спостерігається значний спад власного капіталу, що свідчить про зниження фінансової стійкості компанії. Довгострокові зобов'язання також скоротилися, що може вказувати на обмеження вкладень у майбутні проекти або активи. У той же час, поточні зобов'язання зросли, що може вказувати на збільшення обсягів заборгованості перед кредиторами та іншими постачальниками.

Загальний баланс компанії показав значне зменшення, що відображає вплив зазначених тенденцій на фінансову стійкість підприємства. На цій основі можна зробити висновок, що фінансове становище ПрАТ «ЧУМАК» за розглянутий період було нестійким, і компанія може потребувати перегляду стратегій фінансового управління.

Фінансові результати компанії – це важлива складова її ділової діяльності, яка відображається через різні показники доходів, витрат, прибутку та збитків. Ці результати визначаються ефективністю управління ресурсами, якістю продукції або послуг, конкурентоспроможністю на ринку та іншими факторами. Оцінка фінансових результатів допомагає розуміти фінансове здоров'я компанії, її досягнення та можливості для подальшого розвитку.

В табл.2.4 наведена динаміка фінансових результатів компанії.

Таблиця 2.4

Динаміка фінансових результатів ПрАТ «ЧУМАК» в 2021–2023 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абс. приріст (відхилення), +/-		Відн. приріст (відхилення), %		
	2021	2022	2023	2022 / 2021	2023 / 2022	2022 / 2021	2023 / 2022	2023 / 2021
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Чистий дохід від реалізації продукції	2 287 984	573 252	940 184	-1 714 732	366 932	-74,95	64,01	-58,91
Собівартість реалізованої продукції	1 783 149	415 087	682 144	-1 368 062	267 057	-76,72	64,34	-61,74
Валовий прибуток (збиток)	504 835	158 165	258 040	-346 670	99 875	-68,67	63,15	-48,89
Інші операційні доходи	-	-	8 299	-	8 299	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Адміністративні витрати	74 669	50 635	58 402	-24 034	7 767	-32,19	15,34	-21,79
Витрати на збут	312 224	96 932	122 499	-215 292	25 567	-68,95	26,38	-60,77
Інші операційні витрати	34 480	411 906	9 734	377 426	-402 172	1 094,62	-97,64	-71,77
Фінансовий результат від операційної діяльності	83 462	-401 308	75 704	-484 770	477 012	-580,83	- 118,86	-9,3
Інші фінансові доходи	47	267	1 129	220	862	468,09	322,85	2 302,13
Інші доходи	2 818	-	-	-2 818	-	-100	-	-100
Фінансові витрати	31 644	34 927	3 716	3 283	-31 211	10,37	-89,36	-88,26
Інші витрати		16 763	7 788	16 763	-8 975	-	-53,54	-
Фінансовий результат до оподаткування	54 683	-452 731	65 329	-507 414	518 060	-927,92	- 114,43	19,47
Витрати (дохід) з податку на прибуток	10 696	-	12 086	-10 696	12 086	-100	-	13
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	-	81 194	-	81 194	-81 194	-	-100	-
Чистий фінансовий результат	43 987	-371 537	53 243	-415 524	424 780	-944,65	- 114,33	21,04

Джерело: складено автором за [33]

Аналізуючи фінансові результати ПрАТ «ЧУМАК» протягом 2021–2023 років, видно значні зміни в ключових показниках. Чистий дохід від реалізації продукції зазнав великого спаду на -58,91% за цей період, що вказує на можливі проблеми на ринку або виробництва.

Валовий прибуток також зменшився на -48,89%, вказуючи на зменшення ефективності управління. Зауважимо, що фінансові доходи показали позитивну динаміку, збільшившись на 2,302% у 2023 році. Однак, негативний фінансовий результат від операційної діяльності та загальний збиток відображають серйозні фінансові виклики, з якими стикається компанія. В цілому, фінансовий стан ПрАТ «ЧУМАК» відображає нестійкість та потребу у впровадженні

стратегій для покращення ефективності управління та забезпечення фінансової стійкості.

Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ «ЧУМАК» відображена в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ «ЧУМАК» в 2021-2023 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +/-		
	2021	2022	2023	2022 / 2021	2023 / 2022	2023 / 2021
Власні обігові кошти, тис. грн.	-79 558	-489 503	-431 308	-409 945	58 195	-351 750
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	-0,08	-1,45	-0,93	-1,37	0,52	-0,85
Маневреність власних оборотних коштів	-0,67	-0,04	-0,07	0,63	-0,03	0,6
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	-0,18	-6,78	-5,03	-6,6	1,75	-4,85
Коефіцієнт фінансової автономії	0,29	0,08	-0,4	-0,21	-0,48	-0,69
Коефіцієнт фінансової залежності	3,5	11,92	-2,48	8,42	-14,4	-5,98
Коефіцієнт фінансового левериджу	2,5	10,92	-3,48	8,42	-14,4	-5,98
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,18	-6,47	1,63	-6,29	8,1	1,81
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,97	0,99	0,99	0,02	0,00	0,02
Коефіцієнт фінансової стійкості (покриття інвестицій)	0,3	0,1	-0,39	-0,2	-0,49	-0,69
Коефіцієнт мобільності активів	1,97	0,6	2,78	-1,37	2,18	0,81

Джерело: складено автором за [33]

Аналізуючи динаміку коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ «ЧУМАК» з 2021 по 2023 рік, можна виявити кілька ключових тенденцій. Власні обігові кошти значно зменшилися на -351 750 тис. грн. з 2021 на 2023 рік, що може вказувати на погіршення ліквідності компанії (рис. 2.3).

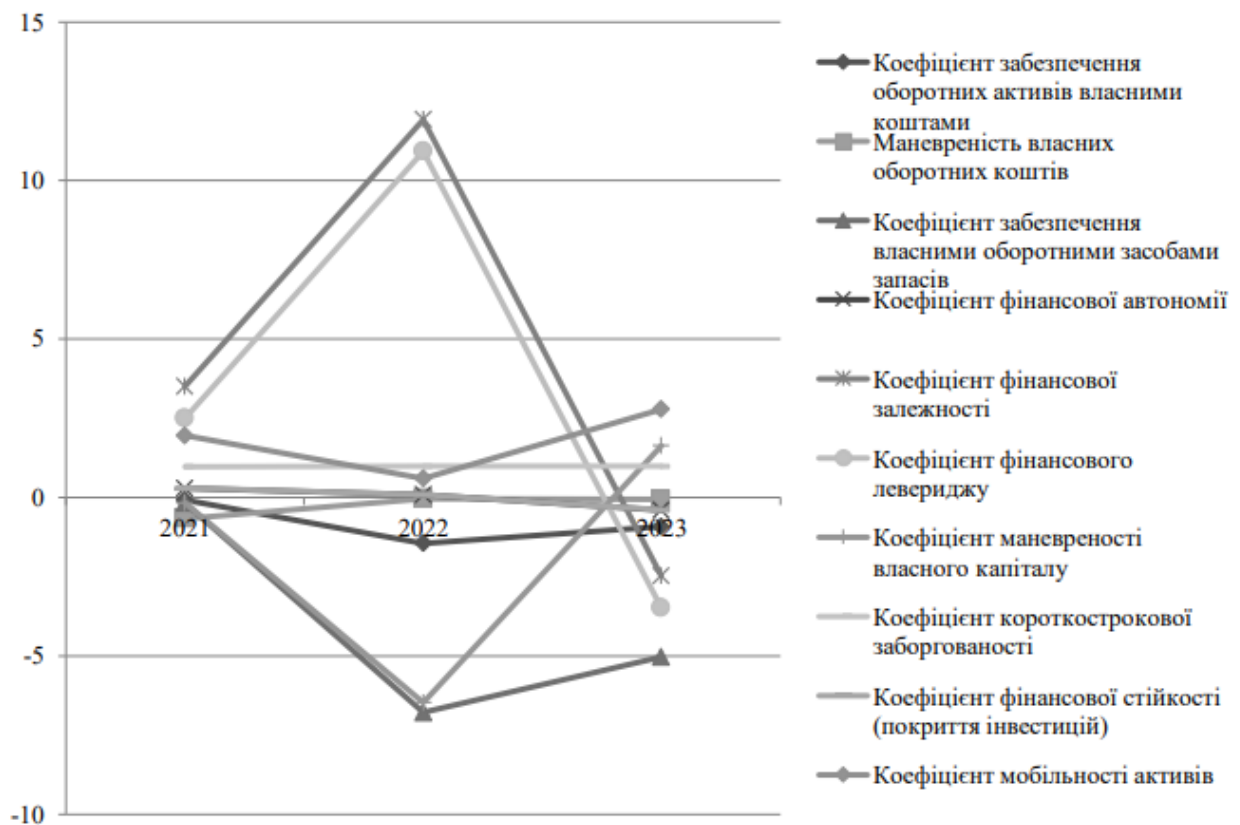

Рис.2.3. Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ «ЧУМАК» в 2021-2023 рр.

Джерело: складено автором за [33]

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами та коефіцієнт фінансової стійкості також показують негативні тенденції, зменшуючись на -0,85 та -0,69 відповідно з 2022 на 2023 рік. Проте деякі показники, як коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів та коефіцієнт короткострокової заборгованості, залишаються стабільними протягом розглянутого періоду.

У цілому, фінансова стійкість ПрАТ «ЧУМАК» виявилася під загрозою через зниження обігових коштів та збільшення фінансової залежності, вимагаючи уваги до стратегій управління ліквідністю та фінансами.

Ділову активність компанії проаналізуємо за допомогою табл.2.6.

Аналізуючи показники ділової активності ПрАТ «ЧУМАК» за 2022 та 2023 роки, можна виявити різноманітні тенденції. Перший показник, що варто відзначити, – це значне зменшення оборотності власного капіталу на -12,17 у

2023 році порівняно з попереднім. Це може свідчити про проблеми у використанні власних ресурсів компанією.

Таблиця 2.6

Динаміка коефіцієнтів ділової активності ПрАТ «ЧУМАК» в 2022-2023 рр.

Показники	Рік		Абсолютний приріст, +/-
	2022	2023	2023 / 2022
Оборотність власного капіталу, обороти	2,19	-9,98	-12,17
Оборотність активів, коефіцієнт трансформації, обороти	0,46	1,21	0,75
Фондовіддача, обороти	1,18	3,88	2,7
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, обороти	0,83	2,35	1,52
Період одного обороту оборотних активів, днів	431,76	153,44	-278,32
Коефіцієнт оборотності запасів, обороти	1,63	8,64	7,01
Період одного обороту запасів, днів	220,88	41,68	-179,2
Коефіцієнт оборотності готової продукції, обороти	-	-	-
Період одного обороту готової продукції, дні	-	-	-
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, обороти	1,45	3,18	1,73
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	248,6	113,38	-135,22
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, обороти	1,49	2,26	0,77
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	241,03	159,18	-81,85
Період виробничого циклу, днів	-	-	-
Період операційного циклу, днів	469,48	155,06	-314,42
Період фінансового циклу, днів	228,45	-4,13	-232,58

Джерело: складено автором за [33]

З іншого боку, оборотність активів та фондівіддача показали значний приріст, вказуючи на покращення у використанні та ефективності основних активів. Коефіцієнт оборотності оборотних активів також показав позитивну динаміку, зростаючи на 1,52 (рис.2.4). Це свідчить про швидше перетворення оборотних активів на готівку, що може бути важливим для ліквідності компанії.

Однак, проблемними залишаються показники погашення дебіторської та кредиторської заборгованості, що зазнали погіршення.

Загалом, важливо підкреслити, що хоча деякі показники покращилися, існують питання, які вимагають уваги для подальшого покращення фінансової стабільності компанії.

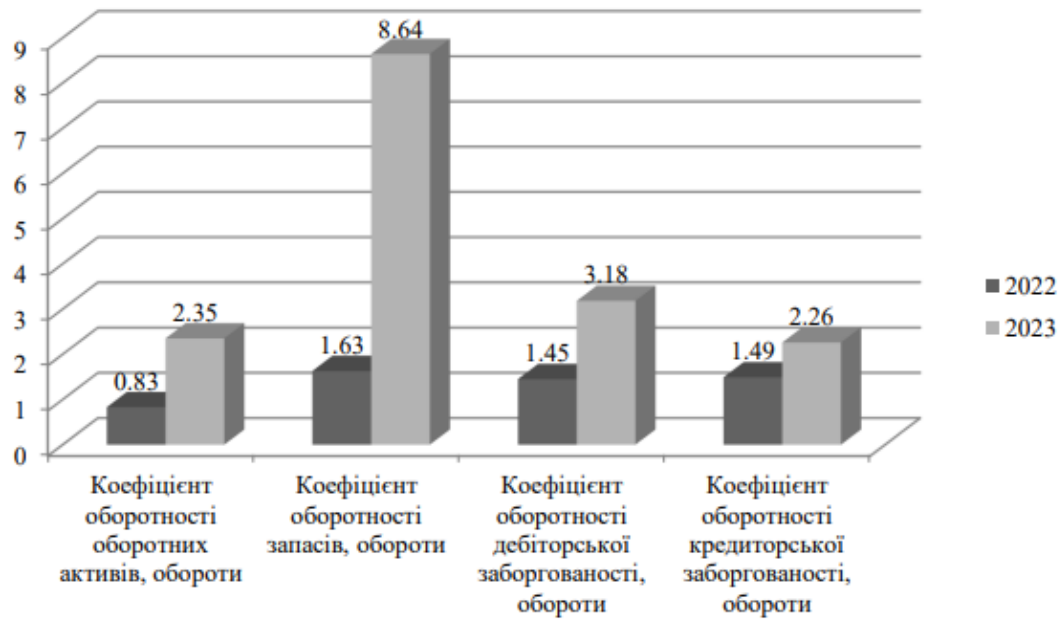

Рис.2.4. Динаміка основних коефіцієнтів ділової активності ПрАТ «ЧУМАК» в 2022-2023 рр.

Джерело: складено автором за [33]

Насамкінець оцінимо рентабельність компанії (табл.2.7).

Таблиця 2.7

Динаміка коефіцієнтів рентабельності (збитковості) ПрАТ «ЧУМАК» в 2022–2023 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +/-		
	2021	2022	2023	2022 / 2021	2023 / 2022	2023 / 2021
1	2	3	4	5	6	7
Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику), %	-	-30,12	6,84	-	36,96	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕВІТ в чисельнику), %	-	-33,87	8,87	-	42,74	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕВІТДА в чисельнику), %	-	-33,87	8,87	-	42,74	-
Рентабельність власного капіталу, %	-	-142,05	-56,5	-	85,55	-
Рентабельність виробничих фондів, %	-	-76,2	21,97	-	98,17	-
Рентабельність продажів за валовим прибутком (валова маржа), %	22,06	27,59	27,45	5,53	-0,14	5,39
Рентабельність продажів за операційним прибутком (операційна маржа), %	3,65	-70,01	8,05	-73,66	78,06	4,4
Рентабельність продажів за чистим прибутком (чиста маржа), %	1,92	-64,81	5,66	-66,73	70,47	3,74

Продовження табл.2.7

1	2	3	4	5	6	7
Операційна рентабельність витрат, %	3,79	-41,18	8,67	-44,97	49,85	4,88
Коефіцієнт реінвестування, %	-	100,06	-638,2	-	-738,26	-
Коефіцієнт стійкості економічного зростання, %	-	-491,35	128,65	-	620	-
Період окупності активів	-	-3,32	14,61	-	17,93	-
Період окупності власного капіталу	-	-0,7	-1,77	-	-1,07	-

Джерело: складено автором за [33]

Аналізуючи показники рентабельності (збитковості) ПрАТ «ЧУМАК» відмічаємо потивні зміни у рентабельності активів, особливо в контексті ЕВІТ та ЕВІТДА, що може свідчити про покращення управлінської ефективності та оптимізації витрат.

Негативні значення рентабельності власного капіталу та виробничих фондів свідчать про високий рівень фінансового ризику, який може вимагати додаткових заходів для покращення фінансового стану компанії.

Значне зростання операційної та чистої маржі у 2023 році (рис.2.5) вказує на певні успіхи в управлінні витратами та збільшенням прибутковості бізнесу.

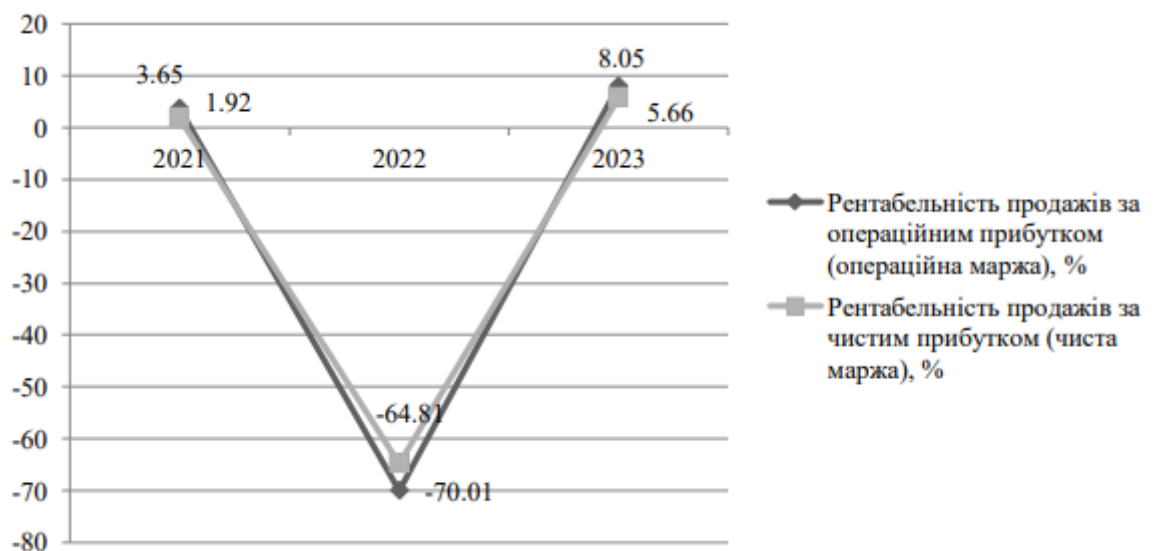

Рис.2.5. Динаміка операційної та чистої маржі ПрАТ «ЧУМАК» в 2022-2023 рр.

Джерело: складено автором за [33]

Однак важливо врахувати негативне значення коефіцієнтів реінвестування та стійкості економічного зростання, що свідчить про потребу удосконалення стратегії розвитку та інвестиційної політики. Загалом, хоча відбулися певні поліпшення, компанія має уважно аналізувати свою фінансову діяльність та вживати заходів для забезпечення стійкого і стабільного розвитку у майбутньому.

Отже, на основі проведеного аналізу фінансового стану ПрАТ «ЧУМАК» можемо зробити декілька висновків. Перш за все, виділяється тенденція до покращення рентабельності продажів, зокрема виявлено збільшення валової та операційної маржі. Однак, триває спад рентабельності власного капіталу, що може свідчити про проблеми в управлінні внутрішніми ресурсами підприємства. Негативно також впливає зростання показника фінансової залежності, що свідчить про зростання зобов'язань перед кредиторами.

З позитивних аспектів можна відзначити збільшення оборотності активів та зниження періоду операційного циклу, що свідчить про покращення управління оборотними активами та підвищення їх ефективності. Отже, наразі фінансовий стан підприємства в цілому є стабільним, але присутні окремі проблемні аспекти, які вимагають уваги та подальшого аналізу для забезпечення сталого розвитку компанії.

2.3. Сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві

Сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві є однією з ключових складових його успішної діяльності. Здатність до ефективного фінансового планування дає змогу компаніям вирішувати стратегічні завдання, оптимізувати використання ресурсів та забезпечувати фінансову стійкість в умовах невпевненості та змін на ринку.

Враховуючи сучасні виклики та технологічні можливості, важливо постійно вдосконалювати систему фінансового планування для забезпечення конкурентоспроможності та успішного розвитку підприємства.

В структурі ПрАТ «ЧУМАК» виділені три центри відповідальності, які мають різні функції для оптимізації управління компанією (рис. 2.6).

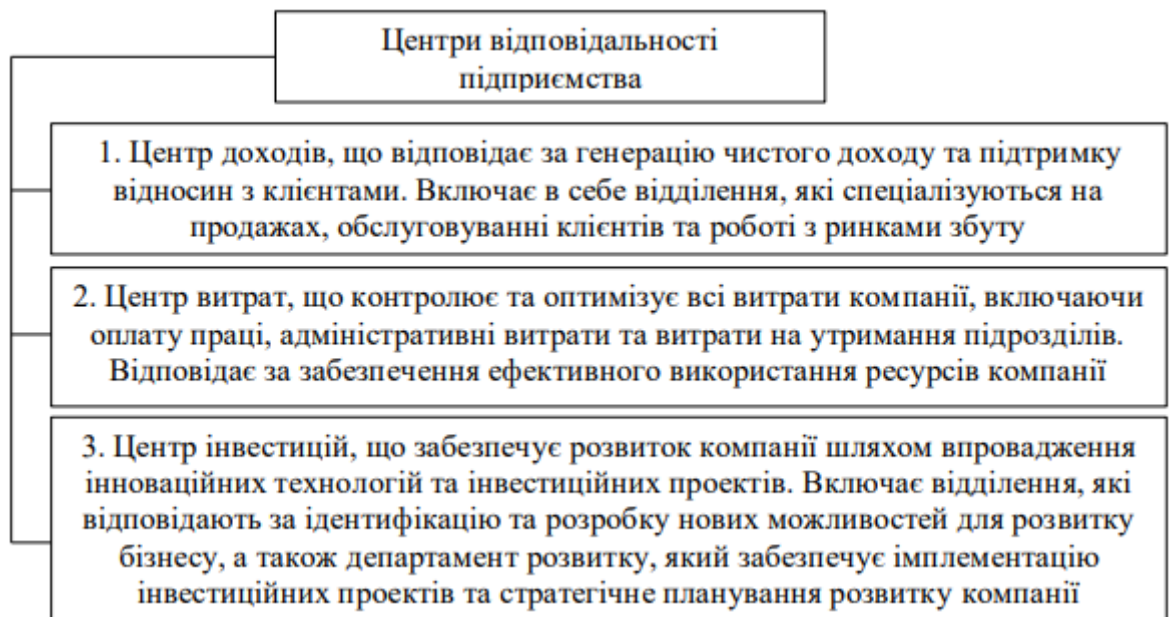

Рис.2.6. Центри відповідальності ПрАТ «ЧУМАК»

Джерело: складено автором самостійно

В цілому, фінансова структура ПрАТ «ЧУМАК» демонструє добре організовану систему управління фінансами, що базується на чітко визначених регламентах та центрах відповідальності. Диверсифікація доходів за типами послуг та категоріями клієнтів сприяє стабільності фінансових потоків. Операційно-обліковий відділ забезпечує ефективний контроль за фінансовими процесами, що дає змогу компанії впроваджувати інновації та підтримувати конкурентоспроможність на ринку. Впровадження чітких регламентів сприяє прозорості та стандартизації фінансового планування, що є важливим для стійкого розвитку компанії. Загалом, фінансова діяльність ПрАТ «ЧУМАК» організована таким чином, щоб максимально ефективно використовувати ресурси та забезпечувати стабільний ріст і розвиток.

Відповідальність за управління фінансовою діяльністю несе операційно-обліковий відділ, опис задач якого представлений в табл. 2.8.

Бачимо, фінансовий департамент ПрАТ «ЧУМАК» включає 14 співробітників, які виконують різноманітні завдання, що забезпечують ефективне фінансове управління компанією. Керівник відділу забезпечує

загальне управління та представляє фінансові інтереси компанії перед зовнішніми органами. Заступник керівника виконує його обов'язки у разі відсутності. Фінансові менеджери відповідають за планування та бюджетування, що є ключовими для стратегічного розвитку компанії. Бухгалтери організують оплату через систему клієнт-банк, забезпечуючи плавність фінансових операцій. Бухгалтери по дебіторській та кредиторській заборгованості контролюють взаєморозрахунки з клієнтами та постачальниками, що є критично важливим для підтримання фінансової стабільності. Скоординована робота всіх співробітників фінансового департаменту сприяє досягненню фінансових цілей компанії та її сталому розвитку.

Таблиця 2.8

Опис задач співробітників фінансового департаменту ПрАТ «ЧУМАК»

Співробітник	Осіб	Задачі
1	2	3
Керівник відділу	1	Відповідає за загальне управління відділом, контроль виконання задач, вчасність і повноту подачі звітності, оптимізацію роботи відділу, а також представлення фінансових інтересів компанії перед органами влади і банківськими установами
Заступник керівника відділу	1	Виконує обов'язки керівника фінансового департаменту у випадках його відсутності.
Фінансовий менеджер	4	Відповідальні за фінансове планування і бюджетування
Бухгалтери	5	Організують оплати в системі клієнт-банк
Бухгалтер по дебіторській та кредиторській заборгованості	3	Контролюють оплати, взаємодію з клієнтами (спільно з відділом продажів) і постачальниками
Всього співробітників	14	

Джерело: дані операційно-облікового відділу ПрАТ «ЧУМАК»

Повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну мало значний негативний вплив на фінансові результати ПрАТ «ЧУМАК». Це призвело до введення воєнного стану згідно з Указом Президента України та затвердженням Верховною Радою, а також до тимчасових обмежень, які значно вплинули на економічну ситуацію. Незважаючи на ці складнощі, керівництво компанії продовжує ретельно відстежувати фінансові показники та розробляти стратегії для мінімізації негативних наслідків від ризиків. Було проведено

оцінку можливостей для забезпечення стабільності в операційній, фінансовій та інноваційній діяльності.

Діяльність ПрАТ «ЧУМАК» зазнала значного негативного впливу внаслідок військових дій. Прогнози щодо термінів та наслідків подальших бойових дій залишаються невизначеними, що створює невизначеність стосовно впливу на діяльність компанії, безпеку персоналу, рівень ліквідності та збереження активів. У зв'язку з цим компанія розробила антикризовий план, спрямований на забезпечення безпеки основних засобів, що прямо залежить від подальшого розвитку конфлікту.

ПрАТ «ЧУМАК» зазнало значних збитків у вигляді пошкодження або фізичного знищення майна, що знаходиться в його власності, а також списання основних засобів через втрату доступу до них. Особливо це стосується східних регіонів країни. В умовах окупації міста, де знаходились виробничі потужності компанії, виникли проблеми із зменшенням обсягів діяльності, а також загроза блекауту і інші фактори, що додатково ускладнили ситуацію.

Зазначимо також, що система бюджетів компанії включає як основні, так і операційні аспекти фінансового планування. Основні бюджети включають в себе різноманітні фінансові аспекти, такі як бюджети продажів, бюджети витрат на оплату праці, бюджети витрат на закупівлю товарів та інші. Операційні бюджети, у свою чергу, розробляються для управління конкретними операційними аспектами бізнесу (рис. 2.7).

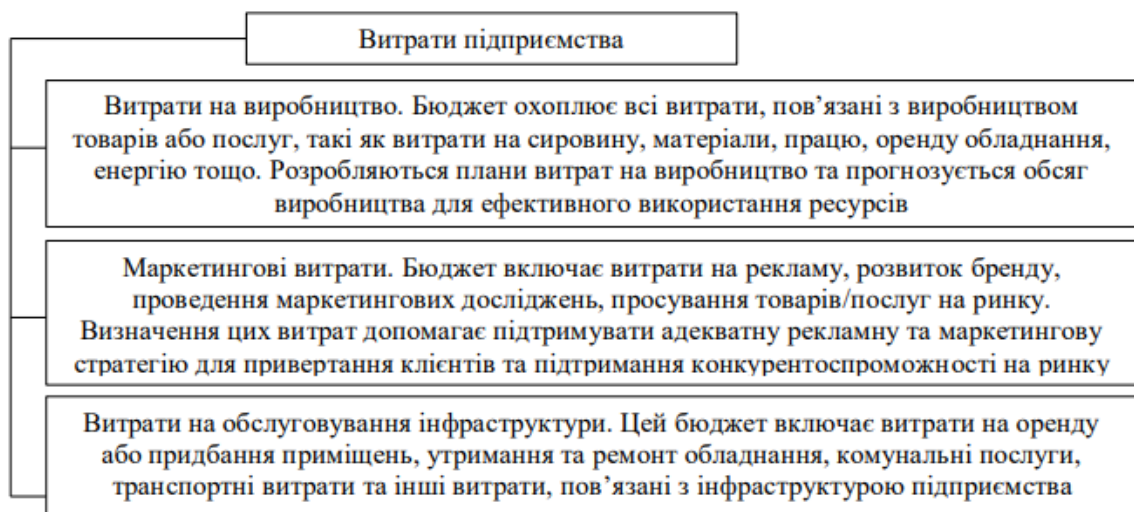

Рис.2.7. Центри відповідальності ПрАТ «ЧУМАК»

Джерело: складено автором самостійно

Ця різноманітність бюджетів дає змогу компанії ефективно контролювати та планувати різні аспекти своєї діяльності, що сприяє забезпеченню фінансової стабільності та досягненню стратегічних цілей.

Правильність складання операційних бюджетів безпосередньо впливає на якість інформації в основних бюджетах, точність визначення доходів та фінансового результату. Тісна співпраця між співробітниками структурних підрозділів з питань фінансового планування є важливою, так як вона забезпечує своєчасну та якісну подачу інформації до фінансового департаменту. Операційно-обліковий відділ консолідує цю інформацію та формує основні бюджети, на основі яких керівництво компанії приймає стратегічні рішення. Враховуючи воєнний стан, варто постійно вдосконалювати систему фінансового планування на підприємстві.

Отже, система фінансового планування ПрАТ «ЧУМАК» є гнучкою та ефективною, що дає змогу швидко реагувати на зміни, зокрема через війну. Наявність антикризового плану та тісна співпраця між підрозділами забезпечують стабільність. Розширення системи планування та оцінка ризиків демонструють проактивність і готовність до непередбачених ситуацій. Керівництво несе відповідальність за точність і своєчасність звітності та стратегічні рішення.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Впровадження автоматизованої системи фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК» для забезпечення його ефективної діяльності.

Вдосконалення процесів фінансового планування стає ключовим завданням для сучасних підприємств у забезпеченні їх конкурентоспроможності та стійкості на ринку. Розвиток новітніх технологій, зміни у бізнес-середовищі та надзвичайні події, такі як воєнні конфлікти, вимагають постійного адаптування та оптимізації стратегій фінансового управління. У цьому контексті важливим стає не лише виявлення небезпек та ризиків, а й розробка ефективних заходів для їх запобігання та подолання.

Виходячи з проведеного аналізу сильних і слабких сторін ПрАТ «ЧУМАК», можна зробити висновок, що для підвищення стійкості та конкурентоспроможності підприємства на ринку варто вдосконалити фінансове планування. Зміни у технологіях ведення бізнесу та фінансового планування є важливими для пошуку ефективних інструментів, зокрема, для автоматизації процесів. Використання новітніх ІТ-розробок, інтернет-технологій та програмного забезпечення у сфері фінансового планування та бюджетування дасть змогу ефективно автоматизувати бізнес-процеси за допомогою внутрішніх інформаційних систем підприємств, що позитивно вплине на фінансовий менеджмент загалом.

Одним із ключових кроків для вдосконалення процесів фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК» є впровадження автоматизованої системи фінансового планування. В умовах цифровізації автоматизація цього процесу включає вирішення таких завдань:

Адаптація відповідних комп'ютерних програм у сфері бюджетування та планування для різних секторів економіки. Впровадження спеціалізованих програмних рішень дасть змогу компаніям, зокрема у сільському господарстві та промисловості, ефективніше управляти фінансами з урахуванням специфіки кожної галузі. Наприклад, у сільському господарстві можуть застосовуватися програми для прогнозування врожаїв, а в промисловості – для оптимізації виробничих процесів і контролю витрат, що сприятиме зниженню витрат і поліпшенню фінансових результатів.

1. Інтеграція програмних рішень для фінансового планування з іншими системами автоматизації. Важливо забезпечити взаємозв'язок систем фінансового планування з бухгалтерським та управлінським обліком, а також з фінансовим, маркетинговим аналізом і діловодством. Така інтеграція допомагає створити єдиний інформаційний простір у межах підприємства, що зменшує час на обробку даних, уникнути дублювання та підвищити точність фінансових прогнозів і планів.

2. Підвищення кваліфікації кадрів, що займаються фінансовим плануванням. Освоєння нових цифрових інструментів і методів аналізу даних є важливим для підвищення ефективності роботи фінансових підрозділів підприємства. Використання таких технологій, як великі дані (Big Data), прогнозування з використанням штучного інтелекту (ШІ) та машинного навчання, дасть змогу персоналу адаптувати фінансові плани до змін ринкових умов і підвищити здатність компанії до оперативного реагування на кризові ситуації.

3. Впровадження автоматизованих систем фінансового планування дасть змогу ПрАТ «ЧУМАК» ефективно адаптуватися до змінюваних умов ринку, підвищити конкурентоспроможність та стійкість до зовнішніх економічних і політичних факторів.

Автоматизована система бюджетування надає ряд важливих можливостей (табл.3.1).

Переваги автоматизованої системи бюджетування

№ за/п	Перевага	Опис
1	Відображення планових даних на управлінському плані рахунків	Це дає змогу компанії чітко бачити, які обсяги коштів передбачається витратити на різні види діяльності. Таке відображення дає змогу аналізувати, наскільки ефективно розподіляються ресурси, і вчасно вживати заходів для покращення фінансової дисципліни
2	Швидке формування нових версій планів на основі базового бюджету	Це забезпечує гнучкість управління фінансами, так як компанія може легко адаптувати свої плани до мінливих умов чи стратегічних цілей. Швидке формування нових версій планів дає змогу реагувати на ринкові та внутрішні зміни без зайвої затримки
3	Визначення пріоритетності витрат і їх включення до бюджетів	Ця можливість допомагає компаніям оптимізувати використання фінансових ресурсів, спрямовуючи їх на найважливіші та стратегічні проекти. Це дає змогу ефективно управляти бюджетами і максимізувати їх вплив на досягнення цілей
4	Підвищення ефективності та результативності роботи працівників у фінансовій сфері	Автоматизація та стандартизація процесів бюджетування допомагають спростити завдання фінансових працівників, зменшити ризик помилок та підвищити точність даних. Це дає змогу їм ефективніше виконувати свої обов'язки та приділяти більше часу стратегічним аналізам
5	Можливість сценарного аналізу	Вона дає змогу компаніям оцінювати різні варіанти діяльності та їх вплив на фінансові показники. Це допомагає у прийнятті обґрунтованих рішень та виборі оптимальних стратегій для досягнення бізнес-цілей
6	Скорочення термінів підготовки та коригування бюджетів	Це збільшує ефективність управління фінансами, так як дає змогу швидше реагувати на зміни в економічному середовищі та попереджати можливі проблеми
7	Підвищення загального рівня автоматизації управління	Сприяє оптимізації процесів та забезпечує більш точне та ефективне управління фінансовими ресурсами

Джерело: складено автором на основі аналізу [37]

Програма Microsoft Excel є найбільш популярною та зручною для використання у фінансовому плануванні та бюджетуванні серед українських підприємств. Завдяки можливості створювати формули та макроси, а також інтуїтивно зрозумілому інтерфейсу, користувачі можуть швидко додавати додаткові параметри і створювати звіти з графічними та табличними даними. Проте бюджетування в Excel має свої обмеження, зокрема труднощі з доступом кількох користувачів до файлів, неможливість створювати кілька сценаріїв

розвитку ситуації в одному документі, а також відсутність механізму обмеження доступу до чутливої інформації для забезпечення її захисту.

Окрім цього, редагування бюджету в Excel може бути малоефективним через необхідність одночасного відкриття всіх пов'язаних документів і очікування на виконання перерахунків та оновлень. Незважаючи на ці недоліки, Excel залишається популярним інструментом бюджетування завдяки своїй гнучкості. Однак, для підтримки розвитку українського бізнесу потрібно впроваджувати більш потужні та сучасні системи управління.

Одним з таких рішень є ERP-системи (Enterprise Resource Planning), що дозволяють ефективно управляти всіма бізнес-процесами підприємства в цілому. Це програмне забезпечення інтегрує фінансові, логістичні, виробничі, торгові, кадрові та інші функції, що дає змогу покращити обмін інформацією між підрозділами, вдосконалити аналітику і оптимізувати процеси на всіх рівнях підприємства.

Вибір ERP-рішення є складним і багатоетапним процесом, що вимагає якісного аналізу організаційних потреб та чіткого визначення вимог до корпоративної інформаційної системи. На вітчизняному ринку представлені більшість провідних світових розробників ERP-систем, а також збільшується кількість вітчизняних постачальників таких рішень. Це сприяє зростанню конкуренції, що, в свою чергу, приводить до появи різноманітних пропозицій для вирішення широкого спектру управлінських і фінансових завдань.

Одним із популярних програмних рішень ERP-класу в Україні є «BAS ERP», яке орієнтоване на повну автоматизацію різних бізнес-процесів на середніх і великих підприємствах із складними виробничими ланцюгами та численними робочими місцями. Система враховує специфіку національного податкового та бухгалтерського обліку, дозволяючи ефективно управляти виробництвом, запасами, фінансами, продажами та персоналом в одній інтегрованій платформі. Крім того, «BAS ERP» забезпечує можливість бюджетування, аналізу та моніторингу основних коефіцієнтів бізнесу. Інші приклади ERP-систем включають «ERP SAP», «ERP Infor», «ERP Odoo» та інші.

В рамках даного дослідження пропонується впровадити в діяльність ПрАТ «ЧУМАК» програмний продукт ERP-класу «BAS ERP». Цей програмний продукт має на меті забезпечити повну автоматизацію робочих процесів на підприємстві, зокрема управління виробництвом, запасами, фінансами, продажами та персоналом.

Впровадження BAS ERP дасть змогу здійснювати бюджетування, аналіз та моніторинг ключових коефіцієнтів бізнесу у єдиній системі управління. Такий крок дасть змогу підприємству оптимізувати робочі процеси, підвищити ефективність управління та забезпечити високий рівень автоматизації.

Ефективність впровадження BAS ERP зумовлена рядом аргументів (рис. 3.1).

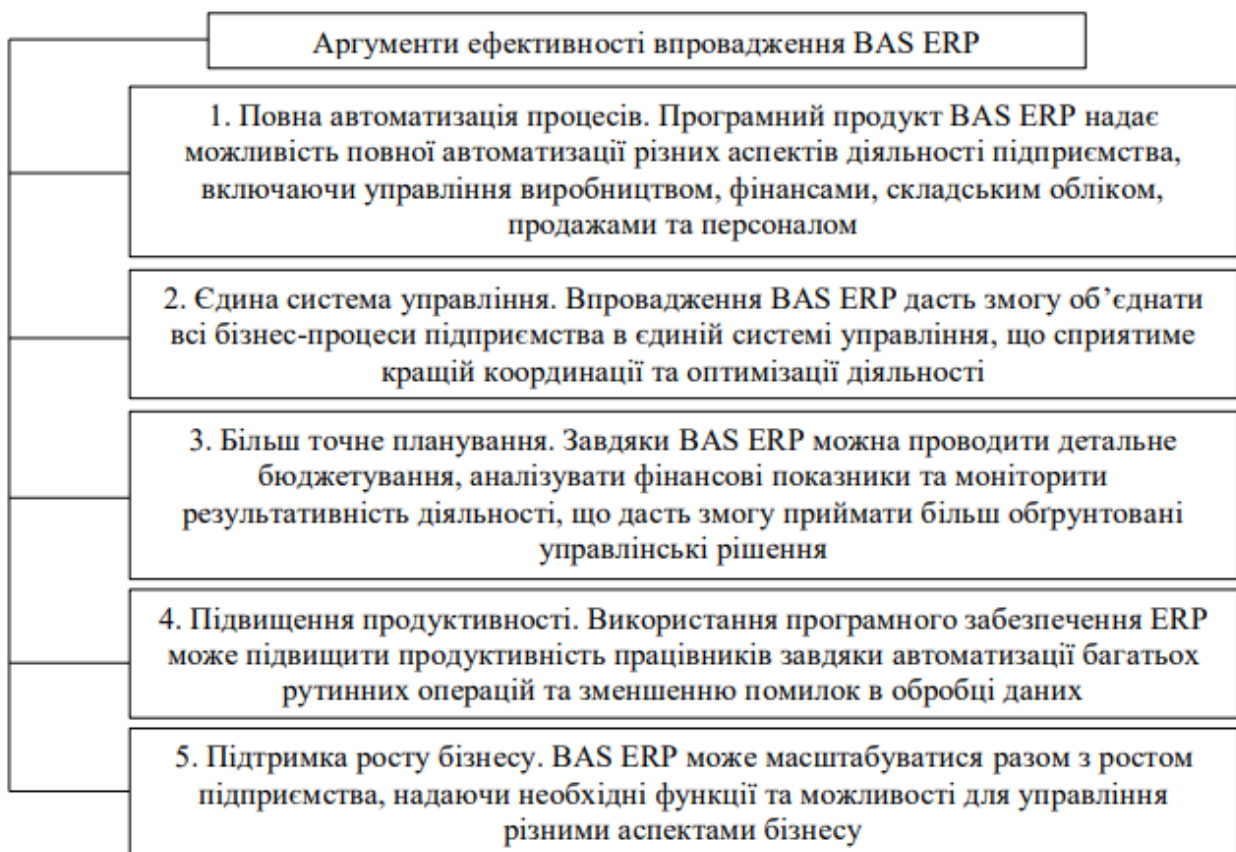

Рис. 3.1. Аргументи ефективності впровадження BAS ERP

Джерело: складено автором на основі аналізу [47]

Автоматизація фінансового планування за допомогою BAS ERP дасть змогу ПрАТ «ЧУМАК»:

– автоматизувати процес збору та аналізу фінансових даних, що мінімізує ризик помилок, пов'язаних із ручним введенням інформації. Це підвищує якість фінансової звітності та забезпечує прийняття більш обґрунтованих рішень на основі достовірних даних;

– змогу розробляти детальні фінансові плани, охоплюючи різні аспекти діяльності, від витрат на виробництво до прогнозування грошових потоків. Це дає змогу враховувати кілька сценаріїв розвитку та надавати гнучкіші плани для різних відділів компанії;

– суттєво прискорити фінансове планування, зокрема створення прогнозів та їх коригування у випадку змін на ринку. Це дає змогу керівництву швидше реагувати на нові виклики та можливості, зменшуючи час на аналіз і прийняття рішень;

– сприяє ідентифікації надмірних витрат та дає змогу оптимізувати використання фінансових ресурсів. Це допомагає виявляти можливості для підвищення прибутковості та зниження витрат, що безпосередньо впливає на рентабельність підприємства;

– BAS ERP легко інтегрується з іншими корпоративними системами, такими як CRM, HRM та SCM, що дає змогу отримати цілісне бачення діяльності підприємства. Це сприяє більш оперативному аналізу даних, що полегшує адаптацію до нових вимог ринку чи регуляторних змін.

Передбачається, що автоматизована система BAS ERP міститиме 2 функціональні модулі:

I. Базовий модуль, що передбачає наступні операції:

– збір та обробка фінансових даних. Система буде здійснювати автоматичний збір та обробку фінансових даних з різних джерел. Це включає в себе імпорт даних з бухгалтерських програм, банківських виписок, операційних систем, а також вручну введені дані. Обробка даних може включати їх категоризацію, структурування та підготовку для подальшого аналізу;

– бюджетування та прогнозування. Система надає можливість розробки бюджетів та прогнозів на основі зібраних фінансових даних. Користувачі можуть створювати різні види бюджетів, такі як операційний, капітальний, та

інші, а також проводити аналіз варіантів та сценаріїв для прогнозування майбутніх фінансових результатів;

– фінансова звітність. Система автоматично генерує фінансові звіти на основі введених даних. Це може включати звіти про прибуток і збиток, баланс, звіти про грошові потоки та інші фінансові звіти, які необхідні для зовнішнього та внутрішнього звітування.

II. Додаткові модулі, що містять наступні операції:

– управління запасами та постачаннями. Цей модуль дає змогу контролювати рівень запасів та взаємовідносини з постачальниками. Він надає можливість оптимізувати запаси, враховуючи поточні потреби та прогнози, а також автоматизувати процеси замовлення та отримання товарів від постачальників;

– управління виробництвом. Цей модуль дає змогу контролювати та оптимізувати процеси виробництва. Він надає інструменти для планування виробничих потужностей, контролю якості, ведення обліку матеріалів та робочої сили, а також відстеження виробничих процесів;

– управління персоналом. Цей модуль надає інструменти для ефективного управління персоналом, включаючи оплату праці, планування ресурсів, ведення кадрової документації. А також моніторинг робочого часу та відпусток;

– управління продажами та маркетингом. Цей модуль дає змогу контролювати процеси продажу, маркетингу та обслуговування клієнтів. Він надає можливість вести облік продажів, управляти клієнтськими базами даних, аналізувати ринки та конкурентів. А також розробляти та впроваджувати маркетингові стратегії;

– аналіз та звітність. Цей модуль надає інструменти для аналізу даних та генерації звітності для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Він дає змогу виконувати різноманітні аналітичні операції, включаючи порівняння результатів, прогнозування та виявлення тенденцій у фінансових даних. А також генерувати звіти для внутрішнього та зовнішнього звітування.

Отже, вдосконалення процесів фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК» є важливим етапом зміцнення стійкості та конкурентоспроможності

підприємства на ринку. Впровадження автоматизованої системи фінансового планування дасть змогу оптимізувати бізнес-процеси та підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами.

Використання сучасних інформаційних технологій та програмного забезпечення забезпечить більш ефективну координацію між відділами підприємства і підвищить точність прогнозів. Це також дасть змогу оперативно реагувати на зміни в бізнес-середовищі та приймати обґрунтовані стратегічні рішення. Як результат, вдосконалення процесів фінансового планування дасть змогу ПрАТ «ЧУМАК» досягти більшої ефективності та успіху на ринку.

3.2. Оптимізація управлінських рішень на основі фінансового планування

Оптимізація управлінських рішень на основі фінансового планування є ключовим аспектом стратегічного управління підприємством.

Впровадження базової автоматизованої системи планування ресурсів підприємства (BAS ERP) в сучасних умовах стає стратегічним кроком для оптимізації управлінських рішень на основі фінансового планування. BAS ERP не лише сприяє підвищенню ефективності фінансового управління, але й надає комплексний інструментарій для аналізу та прогнозування діяльності підприємства.

Стосовно технічного-ресурсного забезпечення впровадження BAS ERP в ПрАТ «ЧУМАК», треба зазначити основні аспекти важливі для компанії (рис. 3.2).

Отже, технічно-ресурсне забезпечення впровадження BAS ERP в компанії повинно враховувати потреби компанії, безпеку даних, інтеграцію з існуючими системами та забезпечувати масштабованість та підтримку.

Рис. 3.2. Основні аспекти технічного-ресурсного забезпечення BAS ERP
Джерело: складено автором за [47]

Питання кадрового забезпечення впровадження BAS ERP в ПрАТ «ЧУМАК» вирішується за допомогою ІТ-підтримки, яку надають фахівці власного відділу інформаційних технологій (рис. 3.3). Ці спеціалісти мають досвід у впровадженні, налаштуванні та технічній підтримці платформ, що використовуються для управління взаємовідносинами зі споживачами, включаючи збирання, зберігання та аналіз інформації про споживачів, постачальників, партнерів та їх взаємодію.

Рис. 3.3. Організаційна структура відділу інформаційних технологій ПрАТ «ЧУМАК»

Джерело: складено автором за даними [45]

Наступним кроком буде визначення обмежень і припущень проекту. Даний документ описує бюджет, який надає компанія, в нашому випадку, це 124 640 грн./рік. (табл.3.2)

План-бюджет впровадження проекту «BAS ERP» в «ПрАТ «ЧУМАК»

Код задачі	Назва задачі	Сума, грн.
1.	Пакет «BAS ERP» за основну фірму (При оплаті за 12 місяців + 2 безкоштовно)	10 295 грн./міс. 123 540 грн./рік
2.	Додатковий логін з власними правами 2 ос.	100 грн./міс. 1 100 грн./рік
Всього:		123 540 + 1 100 = 124 640 грн./рік

Джерело: складено автором на основі аналізу інтернет-джерел

Посилаючись на дослідження фінансового стану компанії у другому розділі, компанія планує використовувати власний прибуток для впровадження «BAS ERP». Так як фінансово-господарські коефіцієнтів надають можливість розвитку, то не буде проблемою провести цю проектну операцію.

У плані реалізації вказані дати початку та завершення проекту. Так як передбачено впровадження системи «BAS ERP», варто також врахувати додаткові обмеження, такі як наявність комп'ютерного обладнання на робочих місцях, його кількість та технічні характеристики, а також доступність Інтернету для налаштування системи.

Таким чином, можемо зробити наступні висновки щодо готовності ПрАТ «ЧУМАК» до впровадження проекту BAS ERP:

1. Кадрове забезпечення. Компанія має власний відділ інформаційних технологій, який включає фахівців, здатних займатися впровадженням, налаштуванням та технічною підтримкою різних ІТ-систем, зокрема платформ для управління взаємовідносинами зі споживачами (CRM). Це дає компанії важливу перевагу в процесі інтеграції BAS ERP, так як наявність внутрішніх ІТ-спеціалістів мінімізує потребу в зовнішніх консультантах і прискорює процес адаптації системи до потреб бізнесу.

2. Фінансове забезпечення. Згідно з планом-бюджетом компанії, значна частина прибутку передбачена для інвестування у впровадження BAS ERP. Це свідчить про стабільні фінансові показники ПрАТ «ЧУМАК» та наявність достатніх ресурсів для реалізації проекту. Завдяки такому підходу компанія

зможе уникнути кредитних зобов'язань або інших фінансових ризиків, що є важливою умовою для успішного впровадження системи.

3. Технічне забезпечення. ІТ-інфраструктура компанії, включаючи сервери, мережеве обладнання, програмне забезпечення та засоби захисту даних, відповідає вимогам, необхідним для впровадження BAS ERP. Це означає, що компанії не потрібно значно оновлювати або змінювати наявне обладнання, що зменшує витрати на інфраструктурні зміни і дає змогу зосередитися на адаптації програмного забезпечення до конкретних бізнес-процесів.

Отже, оптимізація управлінських рішень через фінансове планування є важливим аспектом стратегічного керівництва підприємством, що допомагає підвищити ефективність управлінських процесів та приймати обґрунтовані рішення. Цей підхід дає змогу компаніям швидко реагувати на зміни ринкових умов, знижувати фінансові ризики та збільшувати прибутковість завдяки глибокому аналізу фінансових даних та прогнозуванню майбутніх тенденцій. Використання сучасних інструментів фінансового планування, таких як BAS ERP, дає змогу здійснити комплексне управління фінансами, що оптимізує виробничі процеси та сприяє стратегічному розвитку підприємства.

3.3. Оцінювання економічної ефективності запропонованих заходів

Оцінка ефективності запропонованих заходів проводиться шляхом порівняння з фактичними показниками ефекту/ефективності підприємства. Згідно з розрахунками, для реалізації запропонованих заходів буде варто витратити 124 640 грн.

Для визначення очікуваної економічної ефективності запропонованих заходів варто розрахувати такі показники:

– чистий дисконтований дохід (NPV) – це сума всіх дисконтованих грошових потоків, які очікуються від проекту протягом його життєвого циклу. Чистий дисконтований дохід обчислюється як різниця між сумою дисконтованих виручок і витрат, з урахуванням часової цінності грошей;

– індекс прибутковості (PI) – цей показник є відношенням чистого дисконтованого доходу до витрат на проект. Він демонструє, скільки прибутку приносить кожна витрачена одиниця валюти, враховуючи часову цінність грошей;

– термін окупності (Payback Period) – це період часу, необхідний для того, щоб відновити вкладені кошти в проект. Він вимірюється в одиницях часу (роках, місяцях). Чим коротший термін окупності, тим швидше відбувається повернення витрат на проект.

Визначимо чистий дисконтований дохід за формулою 3.1:

$$\text{ЧДД} = \sum_{i=1}^n \frac{\Pi_i + A Q_i}{(1+r)^i} - K \quad (3.1)$$

де Π – чистий прибуток від реалізації проекту на i -му кроці (збільшений на суму сплачених відсотків, якщо використано позикові кошти);

AQ – амортизаційні відрахування за i -й період;

K – одноразові капітальні вкладення (інвестиції).

За умовами завдання, якщо $\text{ЧДД} > 0$, проект має бути прийнятий, так як він приносить прибуток.

Розрахунок ЧДД для проекту:

1. Приріст чистого прибутку від впровадження BAS ERP в середньому становить 20%.

2. Чистий прибуток, що очікується від реалізації проекту на першому етапі, становить 12 864,4 тис. грн.

3. Капітальні вкладення (інвестиції) складають 124 640 грн.

4. Ставка дисконтування – 25%.

З урахуванням лише абсолютного приросту чистого прибутку від впровадження «BAS ERP», чистий дисконтований дохід за перший рік проекту складе: $\text{ЧДД} = ((12\,864,4 / (1 + 0,25)) - 124,64) = 101\,66,55$ тис. грн.

Висновок:

– $\text{ЧДД} > 0$, отже, проект приносить прибуток після повернення

інвестицій;

– реалізація проекту дасть змогу отримати додатковий чистий прибуток в розмірі 114 473,45 тис. грн. Тому, проект рекомендується до впровадження, так як його реалізація забезпечить фінансову вигоду.

Індекс прибутковості (ІП) є важливим показником для оцінки інвестиційної ефективності проекту. Він дає змогу визначити, скільки одиниць прибутку отримує компанія на кожну одиницю вкладених капітальних інвестицій з урахуванням їх дисконтованої вартості.

Визначимо індекс прибутковості за формулою 3.2:

$$ІП = \sum_{i=1}^n \frac{\Pi_i + A_{Qi}}{(1+r)^n} \div K \quad (3.2)$$

де Π – чистий прибуток від реалізації проекту;

AT – амортизаційні відрахування за період;

K – капітальні вкладення (інвестиції).

$$ІП = ((12\ 864,4 / (1 + 0,25)) / 124,64 = 82,57 \text{ тис. грн.}$$

Індекс прибутковості (ІП) = 82,57 вказує на те, що чистий прибуток, з урахуванням дисконтованої вартості, перевищить обсяг інвестицій у 82,57 разів. Це свідчить про дуже високий рівень інвестиційної ефективності проекту та підтверджує його доцільність для реалізації.

Термін окупності проекту розраховується за допомогою зазначеної формули, що дає змогу визначити час, необхідний для повернення інвестицій з урахуванням дисконтованих грошових потоків. Термін окупності буде визначено за формулою 3.3:

$$T_{OK} = \frac{K}{\sum_{i=1}^n \frac{D_i}{(1+r)^{k \div n}}} \quad (3.2)$$

$$T_{OK} = 124,64 / (12,86 / (1 + 0,25)) = 124,64 / 10,29 = 12,11 \text{ р.}$$

Термін окупності проекту становить 12,11 років. Так як чистий дисконтований дохід є додатним, а індекс прибутковості перевищує одиницю,

можна зробити висновок, що запропонований проект є економічно ефективним і має перспективи для реалізації.

За результатами розрахунків можна стверджувати, що впровадження SAP забезпечить приріст доходу та інших коефіцієнтів ефективності. Зокрема, завдяки автоматизації бізнес-процесів компанія зможе ефективніше управляти фінансовими потоками, що призведе до збільшення прибутку. Окрім того, зменшення втрат клієнтів завдяки покращеній взаємодії та швидшій обробці запитів дасть змогу зберігати і розширювати клієнтську базу. Впровадження SAP також дасть змогу скоротити час, необхідний для обробки клієнтів, що позитивно впливає на загальну продуктивність і розвиток підприємства.

За результатами розрахунків можна зробити такі висновки:

1. Чистий дисконтований дохід (ЧДД) за перший рік проекту складає 101 66,55 тис. грн. Це свідчить про те, що після врахування витрат та дисконтованої вартості, проект забезпечив чистий прибуток у сумі 101 66,55 тис. грн після повернення інвестицій у впровадження BAS ERP.

2. Індекс прибутковості (ІП) дорівнює 82,57 тис. грн, що підтверджує високу інвестиційну ефективність проекту. Це означає, що чистий дисконтований дохід значно перевищує суму інвестицій, вкладених у проект.

3. Термін окупності (Ток) складає 12,11 років, що означає, що інвестиції в проект будуть повністю повернуті протягом цього періоду.

Загалом, враховуючи вищезазначені показники, проект впровадження «BAS ERP» на ПрАТ «ЧУМАК» є економічно ефективним та має позитивну перспективу. Чистий дисконтований дохід демонструє додатковий прибуток після покриття витрат, індекс прибутковості підтверджує вигідність інвестицій, а термін окупності вказує на швидке повернення коштів. Рекомендується прийняти цей проект до реалізації.

Проте, впровадження будь-якого проекту супроводжується ризиками, які можуть вплинути на його успішність та досягнення поставлених цілей. При впровадженні BAS ERP в компанії можуть виникати як систематичні, так і несистематичні ризики (табл. 3.3).

Основні ризики при впровадженні BAS ERP в компанії ПрАТ «ЧУМАК»

№ п/п	Ризик	Характеристика
I. Систематичні ризики		
1.	Технологічні ризики	Відповідність BAS ERP технічним вимогам і сумісність з існуючими системами може стати проблемою. Неправильне інтегрування або технічні проблеми можуть вплинути на ефективність і результативність проекту
2.	Безпека даних	Впровадження BAS ERP вимагає збереження та обробки великої кількості конфіденційних даних клієнтів. Це створює ризик витоку даних або несанкціонованого доступу до них. Варто приділити належну увагу заходам безпеки та захисту персональних даних
3.	Операційні ризики	Впровадження нової системи може вимагати перегляду та зміни існуючих процесів та робочих процедур. Це може призвести до збоїв в роботі, затримок у виконанні завдань або неприйнятних результатів. Варто враховувати ці ризики і забезпечити належну підготовку та навчання персоналу
II. Несистематичні ризики		
1.	Недостатнє прийняття з боку співробітників	Впровадження BAS ERP може зіткнутися з опором та неприйняттям з боку співробітників. Недостатня підготовка, незручність в роботі або невпевненість у новій системі можуть призвести до неефективного використання системи
2.	Затримки в проекті	Неправильне планування, недостатні ресурси або зміни в пріоритетах організації можуть спричинити затримки в реалізації проекту. Варто належним чином оцінити часові рамки та ресурси, щоб забезпечити успішне впровадження BAS ERP
3.	Недостатнє навчання та підтримка	Недостатня підготовка співробітників та несистематична підтримка після впровадження можуть призвести до недосягнення максимального потенціалу BAS ERP. Варто надати достатню навчальну підтримку та забезпечити наявність експертів для вирішення питань та проблем, що виникають

Джерело: складено автором самостійно

Аналіз ризиків при впровадженні BAS ERP в компанії ПрАТ «ЧУМАК» дає змогу ідентифікувати ключові аспекти, які можуть вплинути на успішність проекту та забезпечити його ефективно впровадження. Систематичні ризики, такі як технологічні та безпекові проблеми, є важливими для попередження. Технологічні проблеми можуть виникати через несумісність нової системи з існуючими платформами або програмним забезпеченням, що потребує якісного аналізу сумісності і тестування системи перед її повним впровадженням. Безпекові питання, пов'язані з захистом конфіденційних даних і запобіганням

їх витоку або несанкціонованого доступу, потребують впровадження високих стандартів кібербезпеки та заходів для захисту даних на всіх етапах використання ERP-системи.

Операційні ризики, пов'язані з необхідністю зміни процесів і навичок персоналу, є критичними для забезпечення ефективності роботи нової системи. Впровадження BAS ERP передбачає зміну не лише технічних аспектів, але й операційних процесів, що може викликати труднощі у адаптації співробітників до нових умов. Для мінімізації цього ризику важливо детально спланувати процеси навчання персоналу, організувати тренінги, семінари та курси підвищення кваліфікації. Також варто забезпечити підтримку користувачів на всіх етапах впровадження, щоб запобігти непорозумінням і невірному використанню системи.

Несистематичні ризики, такі як опір співробітників або затримки в проекті, також є важливими для врахування в процесі розробки стратегії впровадження. Опір змін може виникнути через небажання співробітників адаптуватися до нових умов або страх перед невизначеністю, що супроводжує впровадження нової технології. Тому варто активно працювати з персоналом, пояснюючи переваги нової системи, і надавати підтримку на всіх етапах змін. Затримки в проекті можуть бути викликані як технічними проблемами, так і організаційними труднощами. Тому важливо мати чіткий план проекту з визначенням термінів і ресурсів, а також механізми моніторингу і корекції в разі вартості.

Недостатня підготовка та підтримка після впровадження можуть суттєво обмежити потенціал системи та її ефективність. Важливо передбачити не лише технічну підтримку на перші місяці після впровадження, але й забезпечити план на довгострокову підтримку, оновлення та вдосконалення системи, а також моніторинг її ефективності. В іншому випадку, навіть найбільш передова ERP-система не зможе приносити очікувані результати.

Загалом, успішне впровадження BAS ERP вимагає систематичного підходу до управління ризиками, активного залучення персоналу та постійного моніторингу процесу для забезпечення ефективної реалізації та максимізації

користі для «ЧУМАК».

Отже, на основі розрахунків економічної ефективності впровадження BAS ERP на підприємстві ПрАТ «ЧУМАК» можна зробити висновок про його доцільність. Показники, такі як чистий дисконтований дохід, індекс прибутковості та термін окупності, свідчать про потенціал отримання додаткового прибутку після повернення інвестицій у проект.

З огляду на позитивні результати ефективності та стратегічні плани підприємства, можна стверджувати, що впровадження BAS ERP забезпечить ефективну автоматизацію бізнес-процесів у сфері бюджетування на основі внутрішньої інформаційної системи підприємства, що сприятиме значному підвищенню ефективності фінансового управління в цілому. Такий проект варто реалізувати, проте варто також враховувати потенційні ризики.

ВИСНОВКИ

Таким чином, дослідивши фінансове планування в компанії як складову забезпечення його ефективної діяльності, можемо зробити наступні висновки:

1. Дослідивши економічний зміст фінансового планування, ми дійшли висновку, що фінансове планування в компанії – це ключовий процес, спрямований на ефективне управління фінансовими ресурсами для досягнення стратегічних цілей.

Зміст планування включає аналіз фінансового стану підприємства, визначення його потреб у фінансових ресурсах та розробку стратегій їх залучення та використання.

2. Розглянувши етапи та методи фінансового планування на підприємстві, ми з'ясували, що етапи фінансового планування включають вибір методів, збір та аналіз інформації, встановлення цілей, розробку планів, оцінку ризиків і контроль виконання.

Методи фінансового планування, такі як оптимізація планових розрахунків, нормативний метод, балансові розрахунки, розрахунково-аналітичний метод та економіко-математичне моделювання, надають комплексний підхід до оцінки і управління фінансами. Використання цих методів дає змогу компаніям прогнозувати, планувати та управляти своїми фінансовими ресурсами з метою забезпечення стабільності і успішності діяльності.

3. Вивчивши нормативно-правове регулювання фінансового планування на вітчизняних підприємствах, можемо сказати, що воно відіграє ключову роль у забезпеченні їх ефективності та стабільності.

Це визначається через систематичні вимоги щодо складання та виконання фінансових планів, які охоплюють різні аспекти, включаючи доходи, витрати, податки, інвестиції, кредитну політику та витрати на персонал. Нормативне забезпечення також передбачає відповідальність перед державою та іншими стейкхолдерами за точність та своєчасність подання фінансової звітності. Це

сприяє покращенню фінансової дисципліни, підвищенню довіри до бізнесу та забезпечує стабільність економічного середовища в країні. В цілому, нормативно-правове регулювання створює основу для прозорого та відповідального управління фінансами на підприємствах, сприяючи їх успішному функціонуванню та розвитку.

4. Техніко-економічна характеристика підприємства ПрАТ «ЧУМАК» свідчить про його успішність та конкурентоспроможність на ринку харчової продукції.

Засноване у 1993 році суб'єкт господарювання активно розвивається, маючи широкий асортимент продукції, відмінну якість та ефективну систему збуту. Наявність розгалуженої мережі філій по всій Україні сприяє оптимізації логістичних процесів та зниженню витрат. Незважаючи на виклики, пов'язані зі складними умовами в країні та високими витратами на транспортування, керівництво компанії продовжує активно працювати над стратегіями розвитку, демонструючи гнучкість та адаптивність у вирішенні викликів сучасного бізнес-середовища.

5. Фінансовий стан ПрАТ «ЧУМАК» відображає значні коливання та виклики протягом досліджуваного періоду. Зниження чистого доходу від реалізації продукції на 58,91% та валового прибутку на 48,89% вказують на можливі проблеми на ринку та ефективності управління. Водночас, позитивна динаміка фінансових доходів та чистої маржі свідчить про певні успіхи у зменшенні витрат та збільшенні прибутковості. Однак, високий рівень фінансового ризику, негативні коефіцієнти реінвестування та стійкості економічного зростання вимагають уваги до стратегічного планування та управління ресурсами.

Загалом, компанія має потенціал для покращення, але вона також стикається з важливими викликами, які вимагають комплексного підходу та дієвих заходів для забезпечення стійкого та стабільного фінансового розвитку.

6. Сучасний стан системи фінансового планування на підприємстві ПрАТ «ЧУМАК» свідчить про його високий рівень організації та готовність до негативних впливів, зокрема, воєнних дій на території країни. Розроблений

антикризовий план спрямований на збереження безпеки майна та персоналу, а також на підтримку ліквідності та збереження активів у непередбачуваних умовах.

Ефективність системи бюджетування, що включає в себе як основні, так і операційні аспекти фінансового планування, дає змогу компанії контролювати та планувати різні аспекти своєї діяльності, що сприяє забезпеченню фінансової стабільності та досягненню стратегічних цілей. Тісна співпраця між підрозділами для своєчасного обміну інформацією є ключем до успішного функціонування системи планування в умовах надзвичайних обставин. Однак, надалі важливо продовжувати вдосконалювати систему фінансового планування для максимальної адаптивності до змін у зовнішньому середовищі та забезпечення стійкості та успішності діяльності підприємства.

7. Ми дійшли також висновку, що вдосконалення процесів фінансового планування в ПрАТ «ЧУМАК» є стратегічно важливим кроком для підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку. Автоматизована система фінансового планування дасть змогу ефективно адаптуватися до змін у бізнес-середовищі та забезпечити точність прогнозів. Інтеграція сучасних ІТ-рішень з програмами бухгалтерського обліку та аналізу дасть змогу покращити координацію між відділами та оптимізувати управління ресурсами.

Підвищення кваліфікації персоналу у сфері фінансового планування сприятиме ефективнішому використанню цифрових інструментів та аналізу даних. Загальне вдосконалення процесів фінансового планування створить основу для стійкого росту та успішного розвитку ПрАТ «ЧУМАК» у сучасному бізнес-середовищі.

8. Обґрунтувавши напрями оптимізації управлінських рішень на основі фінансового планування, можемо сказати, що оптимізація управлінських рішень на основі фінансового планування є ключовим елементом стратегічного управління підприємством, який дає змогу ефективно розподіляти ресурси та визначати пріоритети.

Аналіз фінансових даних і розробка стратегічних планів розвитку компанії сприяють забезпеченню стабільного зростання та підвищенню

конкуренентоспроможності. Такий підхід також дає змогу адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та зменшити фінансові ризики. Впровадження автоматизованих систем планування ресурсів підприємства допомагає підвищити якість прийнятих рішень і оптимізувати фінансові процеси на всіх рівнях управління.

9. Економічне оцінювання запропонованих заходів для впровадження системи BAS ERP в ПрАТ «ЧУМАК» свідчить про його високу ефективність та доцільність. Після аналізу ключових коефіцієнтів, можна зробити наступні висновки:

– впровадження BAS ERP принесе додатковий чистий прибуток, який перевищує витрати на проект. Це свідчить про те, що проект має потенціал для фінансового успіху та збільшення прибутковості підприємства;

– індекс прибутковості підтверджує, що віддача від інвестицій у BAS ERP перевищує їх обсяг. Це свідчить про те, що проект є інвестиційно привабливим та має потенціал для стабільного прибутку в майбутньому;

– термін окупності проекту становить 12,11 років, що вказує на те, що інвестиції повернуться протягом розумного періоду. Це робить проект привабливим для реалізації, так як він принесе прибуток у майбутньому.

Загалом, економічне оцінювання підтверджує, що впровадження системи BAS ERP на ПрАТ «ЧУМАК» є ефективним та перспективним кроком. Проект має потенціал підвищити прибутковість, оптимізувати бізнес-процеси та підвищити конкурентоспроможність компанії. Однак, для успішної реалізації варто уважно враховувати можливі ризики та розробити відповідні стратегії управління ними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г. М. Фінансове планування як основний елемент управління фінансової діяльності банку. *Приазовський економічний вісник*. – 2019. № 5 (16). С. 324–328. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-16> (дата звернення: 18.09.2024).
2. Алексін Г. О., Ковбаса В. А., Стащук Д. М. Компаративний аналіз категорій «фінансове планування», «фінансове прогнозування» та «бюджетування» в ключі інституціоналізації фінансового управління: погляд прикладних корпоративних фінансів. *Академічні візії*. 2024. №34. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1312> (дата звернення: 24.09.2024).
3. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
4. Беззубко Б., Ткаченко М. Особливості формування стратегії українських підприємств під час війни. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 5–6. С.99. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06 (дата звернення: 08.09.2024).
5. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: підручник. Львів: Компакт-ЛВ, 2005. 312 с.
6. Бровкова О.Г. Структура фінансового менеджменту підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2021. № 2. С. 10–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esfipr_2021_2_4 (дата звернення: 11.09.2024).
7. Бровкова О.Г. Фінансове планування реалізації інвестиційного проекту *ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. ПРАВО*. 2022. № 2. С. 12–16.
8. Бруслиновська І. В., Матвійчук В. І. Теоретичні аспекти формування фінансової стратегії підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. №3 (31). С. 100–111.

9. Бурик А.Ф., Світовий О.М., Мачушенко О.Г., Роєнко А.В., Кравець І.С. Планування діяльності підприємства: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 260 с.
10. Варналій З. С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Білик Р. Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
11. Великий Ю.М. Теоретичні основи фінансового планування та прогнозування на підприємстві. ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА. 2018. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2018_11_3 (дата звернення: 12.09.2024).
12. Великий Ю.М., Чвартецька О.В. Теоретичні основи фінансового планування та прогнозування на підприємстві URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2018/3.pdf (дата звернення: 12.09.2024).
13. Виговська Н. Г., Полчанов А. Ю., Довгалик В. В., Полчанов О. Ю. Фінансове планування діяльності підприємств сфери ІТ. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_12_9 (дата звернення: 19.09.2024).
14. Гарькава В.Ф., Кліщевська А.Ю. Фінансова стратегія у системі економічної безпеки вітчизняних підприємств на регіональному рівні. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 47–51. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.7.47> (дата звернення: 18.09.2024).
15. Глущенко Л. Д., Лесько О. Й., Бальзан М. В. Теоретичні аспекти та сучасні тенденції бізнес-планування на підприємстві. *Modern Economics*. 2022. № 31. С. 32–37. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V31\(2022\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V31(2022)-05) (дата звернення: 18.09.2024).
16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n646> (дата звернення: 13.08.2024).
17. Гріщенко І.В., Кобаль О.А. Оцінка коефіцієнтів в процесі фінансового планування підприємства. *Перспективи розвитку фінансово-економічного простору України : зб. наук. праць*. Вінниця, 2020. С. 223–225.

18. Гріщенко, І., Гринчук, Т. Основні аспекти фінансового планування в системі фінансової безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-14> (дата звернення: 04.09.2024).
19. Гриньова В.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ: Знання-Прес, 2004. 259 с.
20. Дема Д.І., Сус Л.В., Сус Ю.Ю. Формування механізму фінансового планування на підприємстві в умовах невизначеності та нестабільності зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ*. 2021. №9. С. 207–215. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-9-207-215> (дата звернення: 24.09.2024).
21. Дергалюк Б., Деркач Н. Фінансове планування в компанії: сутність, проблеми та оптимізація. *Економіка та суспільство*. 2023. №54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-19> (дата звернення: 08.04.2024).
22. Докієнко Л.М. Фінансове планування та аналіз на підприємстві: сучасні глобальні тренди та перспективи розвитку. *Підприємництво та інновації*. 2021. Вип. 16. С. 51–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pidinno_2021_16_10 (дата звернення: 09.09.2024).
23. Домбровська С.О., Лапіна І.С. Адаптація фінансової стратегії підприємства до сучасних умов в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. № 25. С. 138–141.
24. Дорошенко О.О., Сорокатиї В.М. Фінансове планування в компанії як метод мінімізації фінансових ризиків. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9446> (дата звернення: 11.09.2024).
25. Єскатерінін І. Теоретичні засади здійснення фінансового планування та прогнозування: спільне та відмінне. *Modern Movement of Science: Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Internet Conference*, October 19-20, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine. P. 205–207.
26. Єскатерінін І., Шубенко І.А. Роль і значення фінансового планування та прогнозування в діяльності підприємства під час війни з РФ. Цифрова трансформація фінансової системи України та країн V-4 в умовах євроінтеграції: збірник тез III міжнародної науково-практичної інтернет-

конференції (Дубляни, 26 квітня 2023 р.). Частина II. Дубляни: ЛНУП, 2023. С. 140-145 URL: <https://cutt.ly/cwnN8b4s> (дата звернення: 11.09.2024).

27. Жук О.І., Томашевська А.В., Боришкевич І.І. Фінансове планування суб'єктів бізнесу в системі фінансового менеджменту. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18(2). С. 103–112. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/apreg_2022_18\(2\)__13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apreg_2022_18(2)__13) (дата звернення: 09.09.2024).

28. Жукова Т.А., Грибініченко Р.А., Плікус І.Й. Фінансове прогнозування і планування як умова прийняття управлінських рішень. *Вісник Сумського державного університету*. Серія: Економіка. 2021. № 2. С. 9–15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSU_ekon_2021_2_3 (дата звернення: 12.09.2024).

29. Загородній А.Г., Партин Г.О. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 379 с.

30. Загорський В.С., Вовчак О.Д., Благун І.Г., Чуй І.Р. Фінанси: навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ: Знання, 2008. 247 с.

31. Залуцький І. Р., Цимбалюк В. М., Шевченко С. Г. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. Львів: Видавництво «Новий світ-2000», 2020. 320 с.

32. Засадний Б., Ткаченко А. Система бюджетування як провідна ланка фінансового планування бізнес-процесів підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. №35. С.33–37.

33. Звітність ПрАТ «ЧУМАК» за 2021–2023 рр. URL: https://clarity-project.info/edr/24106105/finances?current_year=2023 (дата звернення: 13.09.2024).

34. Злобіна К.С. Підходи до визначення ефективності фінансового планування на підприємстві. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 19. С. 315-320. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/5984> (дата звернення: 11.10.2024).

35. Іващенко А. І., Юсупова К. Ф. Фінансова стратегія підприємства: розробка та реалізація в умовах девелоперської компанії. *Економіка та держава*. 2018. № 1. С. 45–49.

36. Каламбет С. В., Остимчук Г. В. Сутність ефективності фінансового планування на підприємстві. *Економіка та держава. Економічна наука*. 2018. №9. С. 84–87.
37. Кальченко О., Шишкіна О., Данилович В. Проблеми удосконалення процесів автоматизації фінансового планування на підприємствах. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2022. № 1 (29). С. 88–95. URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/26323> (дата звернення: 12.10.2024).
38. Ковальчук Н. О., Михайлюк А. В. Фінансове планування в компанії. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. №1. 23–27.
39. Коцупал О. Фінансове прогнозування в умовах глобальної невизначеності. *Scientia Fructuosa*. 2023. № 1. С. 17–25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknteu_2023_1_4 (дата звернення: 03.10.2024).
40. Лазорчин В.А. Теоретико-методичні основи формування фінансової стратегії підприємства. *Вітчизняний журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. №3. С. 185–191. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-3-20> (дата звернення: 06.10.2024).
41. Марцин В.С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності. *Фінанси України*. 2008. № 4 (149). С. 45–49.
42. Нагорна Д. В., Богацька Н. М. Планування фінансової діяльності підприємства. *International scientific e-journal ЛОГОΣ. ONLINE*. 2020. № 16. URL : <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.16.06.html> (дата звернення: 16.10.2024).
43. Нестор О.Ю. Стратегічне фінансове планування в діяльності суб'єктів господарювання України: автореф. дис. . канд. екон. наук: 08.00.08 / Нестор Ольга Юріївна; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2018. 20 с.
44. Нечипоренко А.В., Стабіас С.М. Фінансове планування та прогнозування в системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2022. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_10_19 (дата звернення: 08.10.2024).

45. Офіційний сайт ПрАТ «ЧУМАК». URL: <https://chumak.com/> (дата звернення: 13.10.2024).

46. Пінчук С. С. Фінансове планування як ключовий елемент в системі управління ефективністю діяльності підприємств залізничного транспорту. *Економічний форум*. 2017. № 1. С. 155–162.

47. Пилипенко Л.М., Редько М.О. Аналіз переваг та недоліків упровадження ERP-системи на підприємствах. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 6(17). URL: http://www.pev.kpu.zp.ua/journals/2019/6_17_ukr/6_17_2019.pdf#page=172 (дата звернення: 13.09.2024).

48. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755 (зі змінами доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 23.09.2024).

49. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15/paran14#n14> (дата звернення: 04.10.2024).

50. Принципи і функції фінансового менеджменту URL <https://subj.ukrlit.com/finansi-yurij-s-i-fedosov-v-m-15-5-principi-i-funkci%D1%97-finansovogomenedzhmentu-%D1%97x-xarakteristika/> (дата звернення: 18.10.2024).

51. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 29.09.2024).

52. Про внесення змін до Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 122 від 22 січня 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-21#n83> (дата звернення: 09.09.2024).

53. Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору

економіки. Наказ Міністерства економічного розвитку економіки і торгівлі України № 205 від 02 берез. 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15#n669> (дата звернення: 09.09.2024).

54. Проценко Я. В. Ризикоорієнтованість у розвитку фінансового планування на підприємстві. *Економічний вісник Донбасу*. 2018. № 2(52). С. 108-113.

55. П'ятак Т. Фінансове планування діяльності підприємства на основі організаційного проектування. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2023. №1. С. 50–56. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.1.50> (дата звернення: 11.09.2024).

56. Рудика В.І. Формування системи фінансового планування і прогнозування на підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 307–316. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2019_33_47 (дата звернення: 08.05.2024).

57. Свідерська І., Юркевич О. Фінансове прогнозування і бюджетування корпоративних підприємств за умов макроекономічної волатильності. *Ефективна економіка*. 2023. №8. С.1–15.

58. Семенов Г.А., Бугай В.З., Семенов А.Г. Фінансове планування і управління на підприємствах: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2007. 432 с.

59. Сердюков К.І., Великий Ю.М., Десніков К.С. Роль фінансового планування і прогнозування у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. *Економіка та суспільство* 2017. Випуск 11. С. 277–282.

60. Ситник Г.В. Структурно-логічна послідовність фінансового планування на основі процесно-орієнтованого підходу. *Фінанси України*. 2014. № 8. С. 112–124.

61. Сіренко Н.М., Бурковська А.В., Бузнік О.О. Фінансове планування – складова сталого розвитку підприємства. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 3 (2). С. 214–217.

62. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємства: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2002. 323 с.

63. Ставерська Т.О., Андрющенко І.С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах: навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. Харків: ХДУХТ, 2019. 144 с.

64. Ставська Ю.В. Фінансове планування в компанії в умовах сучасного ринкового господарства. *Фінансова політика регіонального розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Житомир, 2019. С. 241–242. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/22972.pdf> (дата звернення: 11.09.2024).

65. Сукрушева Г.О., Горопашна Л.Г. Теоретичні основи фінансового планування на підприємстві в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2018. №17. С. 413–416. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/68.pdf (дата звернення: 13.09.2024).

66. Теличко Р.К. Фінансове планування на малих та середніх підприємствах. *Фінанси України*. 2007. № 8. С. 14–16.

67. Тешева Л.В., Хохлов М.П., Петрова І.М. Роль фінансового планування у сучасних умовах господарювання. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 23. С. 314–320. URL: <http://global-national.in.ua/archive/23-2018/62.pdf> (дата звернення: 11.09.2024).

68. Торчук Т. Сутність та характеристика фінансового планування. *Матеріали науково-практичної конференції здобувачів факультету інформаційних технологій, обліку та фінансів «Студентські наукові читання – 2022» за результатами I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт*. 2022. С.105–108.

69. Філімоненко О.С. Фінанси підприємств: навч. посіб. Київ : МАУП, 2004. 328 с.

70. Хлевицька Т.Б. Фінансове планування та бюджетування: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2021. 130 с.

71. Чайкова О.І., Грачова К.А. Методичні підходи до фінансового планування діяльності підприємства. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2018. № 47. С. 32–36. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187510763.pdf> (дата звернення: 09.09.2024).

72. Чемчикаленко Р.А., Майборода, О.В., Кобзар К.А. Організація фінансового планування на підприємстві. *Приазовський економічний вісник*. 2017. № 4. С. 100–106. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2017/4_04_uk/21.pdf (дата звернення: 13.09.2024).

73. Чумак О. В. Фінансове планування в структурі економічної політики державного підприємства. *Теорія та практика державного управління*. 2018. Вип. 4. С. 142–148.

74. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2013. 375 с.

75. Щербань О.Д. Види та методи фінансового планування на підприємстві. *Молодий вчений*. 2017. № 6(46). С. 530–534. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_6_123 (дата звернення: 11.09.2024).

76. Ястребова О.В. Методика фінансового планування та прогнозування на підприємстві. *Інвестиції : практика та досвід*. 2022. Вип. №1. С. 75-78. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2022/20.pdf (дата звернення: 08.09.2024).

77. Golovko O. Role and importance of financial planning in market condition. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2013. №2(15). PP. 193–196. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i15.25035> (дата звернення: 28.09.2024).

78. Lagiyeu R.B. Financial planning at the enterprise as a component ensure of its efficient activities. *Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції: збірник тез доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів до 80-річчя від дня заснування банківського інституту (5 квітня 2024 року, м. Харків, Україна)*. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. С. 32–34.

ДОДАТКИ

Баланс (Звіт про фінансовий стан) за 2021 рік
Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	20 332.00	27 635.00
первісна вартість	1001	47 158.00	60 389.00
накопичена амортизація	1002	26 826.00	32 754.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби	1010	471 123.00	499 363.00
первісна вартість	1011	675 209.00	767 126.00
знос	1012	204 086.00	267 763.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	491 455.00	526 998.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	362 814.00	437 145.00
Виробничі запаси	1101	0.00	
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	341 307.00	449 830.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	63 651.00	78 836.00
з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12.00	19 527.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	65 396.00	53 221.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестрахувальника у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	833 180.00	1 038 559.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	1 324 635.00	1 565 557.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	713 481.00	713 481.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	61 854.00	61 854.00
Емісійний дохід	1411	61 854.00	61 854.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-368 463.00	-327 895.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	406 872.00	447 440.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	3 594.00	14 290.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	6 126.00	15 413.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	9 720.00	29 703.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	236 420.00	251 850.00
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	29 644.00	20 364.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	641 979.00	816 200.00
Усього за розділом III	1695	908 043.00	1 088 414.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	1 324 635.00	1 565 557.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2021 рік

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 287 984.00	1 874 341.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	1 783 149.00	1 340 862.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	504 835.00	533 479.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120		0.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	74 669.00	81 952.00
Витрати на збут	2150	312 224.00	233 566.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Інші операційні витрати	2180	34 480.00	38 908.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	83 462.00	179 053.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	47.00	829.00
Інші доходи	2240	2 818.00	
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	31 644.00	13 599.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270		36 921.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	54 683.00	129 362.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-10 696.00	-24 226.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	43 987.00	105 136.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
До оцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
До оцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	43 987.00	105 136.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	1 420 693.00	990 888.00
Витрати на оплату праці	2505	248 590.00	201 330.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	50 486.00	40 519.00
Амортизація	2515	80 458.00	73 214.00
Інші операційні витрати	2520	262 566.00	226 949.00
Разом	2550	2 062 793.00	1 532 900.00

Баланс (Звіт про фінансовий стан) за 2022 рік

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	27 635.00	22 257.00
первісна вартість	1001	60 389.00	61 461.00
накопичена амортизація	1002	32 754.00	39 204.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби	1010	499 363.00	475 793.00
первісна вартість	1011	767 126.00	753 629.00
знос	1012	267 763.00	277 836.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	67 117.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	526 998.00	565 167.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	437 145.00	72 203.00
Виробничі запаси	1101	0.00	
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	449 830.00	150 430.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	78 836.00	79 938.00
з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19 527.00	13 167.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	53 221.00	20 751.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	0.00	
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	1 038 559.00	336 489.00

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	1 565 557.00	901 656.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	713 481.00	713 481.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у до оцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	61 854.00	61 854.00
Емісійний дохід	1411	61 854.00	61 854.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-327 895.00	-699 671.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	447 440.00	75 664.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	14 290.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	15 413.00	12 264.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	29 703.00	12 264.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Бексали видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	251 850.00	278 599.00
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	20 364.00	5 014.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	816 200.00	530 115.00
Усього за розділом III	1695	1 088 414.00	813 728.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,	1700	0.00	

утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	1 565 557.00	901 656.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2022 рік

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	573 252.00	2 287 984.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	415 087.00	1 783 149.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	158 165.00	504 835.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120		0.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	50 635.00	74 669.00
Витрати на збут	2150	96 932.00	312 224.00
Інші операційні витрати	2180	411 906.00	34 480.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190		83 462.00
збиток	2195	401 308.00	
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	267.00	47.00
Інші доходи	2240		2 818.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	34 927.00	31 644.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	16 763.00	
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		54 683.00
збиток	2295	452 731.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	81 194.00	-10 696.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		43 987.00
збиток	2355	371 537.00	

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
До оцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
До оцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-371 537.00	43 987.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	226 058.00	1 420 693.00
Витрати на оплату праці	2505	126 194.00	248 590.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	25 497.00	50 486.00
Амортизація	2515	20 196.00	80 458.00
Інші операційні витрати	2520	59 974.00	262 566.00
Разом	2550	457 919.00	2 062 793.00

Баланс (Звіт про фінансовий стан) за 2023 рік

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	22 257.00	16 957.00
первісна вартість	1001	61 461.00	61 726.00
накопичена амортизація	1002	39 204.00	44 769.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	
Основні засоби	1010	13 569.00	8 911.00
первісна вартість	1011	753 629.00	749 490.00
знос	1012	740 060.00	740 579.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	153 393.00	141 307.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	189 219.00	167 175.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	72 203.00	85 749.00
Виробничі запаси	1101	0.00	
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	0.00	
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Бексали одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	153 335.00	282 892.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	49 349.00	41 892.00
з бюджетом	1135	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 167.00	23 890.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	14 899.00	30 554.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	0.00	
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	

резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	302 953.00	464 977.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	22 277.00
Баланс	1300	492 172.00	654 429.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	713 481.00	713 481.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	61 854.00	61 854.00
Емісійний дохід	1411	61 854.00	61 854.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-1 092 711.00	-1 039 468.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	-317 376.00	-264 133.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	12 264.00	7 098.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	12 264.00	7 098.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	257 555.00	303 961.00
розрахунками з бюджетом	1620	0.00	
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	5 014.00	15 686.00
за одержаними авансами	1635	0.00	
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	534 715.00	591 817.00

Усього за розділом III	1695	797 284.00	911 464.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	492 172.00	654 429.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2023 рік

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	940 184.00	573 252.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	682 144.00	456 815.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий прибуток	2090	258 040.00	116 437.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	8 299.00	94 972.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	58 402.00	50 635.00
Витрати на збут	2150	122 499.00	96 932.00
Інші операційні витрати	2180	9 734.00	944 465.00
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	75 704.00	
збиток	2195		880 623.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	1 129.00	267.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	3 716.00	34 927.00
Витрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	7 788.00	16 763.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	65 329.00	
збиток	2295		932 046.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-12 086.00	167 683.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	53 243.00	
збиток	2355		764 363.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
До оцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
До оцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	53 243.00	-764 363.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	4 184.00	226 058.00
Витрати на оплату праці	2505	63 431.00	126 194.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 859.00	25 497.00
Амортизація	2515	7 697.00	20 196.00
Інші операційні витрати	2520	102 245.00	59 974.00
Разом	2550	189 416.00	457 919.00

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 21:59:29 24.12.2024

Назва файлу з підписом: 16_11_Магістерська_робота_Лагієв.pdf.p7s.p7s[1].p7s.p7s
Розмір файлу з підписом: 2.2 МБ

Назва файлу без підпису: 16_11_Магістерська_робота_Лагієв.pdf.p7s.p7s[1]
Розмір файлу без підпису: 2.2 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач - 1: ЛАГІЄВ РУСТАМ БАХРУЗОВИЧ

П.І.Б.: ЛАГІЄВ РУСТАМ БАХРУЗОВИЧ

Країна: Україна

РНОКПП: 3731512518

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 17:52:52
04.12.2024

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000C48D9B011475B105

Тип носія особистого ключа: Незахищений

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Підписувач - 2: ГОЛОВКО ОЛЕНА ГРИГОРІВНА

П.І.Б.: ГОЛОВКО ОЛЕНА ГРИГОРІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2609614822

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 23:51:17
04.12.2024

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000749D16012BF95205

Тип носія особистого ключа: Незахищений

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Підписувач - 3: АЗАРЕНКОВА ГАЛИНА МИХАЙЛІВНА

П.І.Б.: АЗАРЕНКОВА ГАЛИНА МИХАЙЛІВНА

Країна: Україна

РНОКПП: 2571514226

Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 20:25:29
05.12.2024

Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"

Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000E4DA710112DF3D05

Тип носія особистого ключа: Незахищений

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Удосконалений

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Підписувач - 4: Омеляненко Денис Олегович

П.І.Б.: Омеляненко Денис Олегович

Країна: Україна

РНОКПП: 3634714115

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 12:48:13
13.12.2024

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 382367105294AF9704000000EF5A070009B10B03

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІТ Гряда-301

Серійний номер носія особистого ключа: Не визначено

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAdES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAdES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.11.25 13:00